

ŽURNĀLA

ELEKTRONISKAIS ZIŅU PIELIKUMS

Nr. 2

2016. gada februāris un marts

FEBRUĀRA UN MARTA ZIŅAS NO PAŠVALDĪBĀM

FEBRUĀRA UN MARTA NOTIKUMU TOP 10

1. Pavasari un Lieldienas gaidot
2. 25. marta atceres pasākumi
3. Pašvaldību budžetu un citu dokumentu pieņemšana
4. Izglītības tīkla optimizācija
5. Vienotie klientu apkalpošanas centri
6. Ēnu diena
7. Vispasaules sociālā darba diena
8. Zemes stunda
9. Grāmatas un filmas
10. Dzimšanas un vārda dienas

Pavasari un Lieldienas gaidot

Gaidot pavasara svētkus, šogad **Daugavpilī** tāpat kā pērn atkal tapa **Lieldienu olu galerija**, ko radījuši pilsētas skolu labākie zīmētāji. Savukārt pilsētas centru – Vienības laukumu par svētku mājvietu bija izvēlējusies zaķu ģimene, kas "apsargāja" **Latvijā lielāko Lieldienu olu** – četrarpus metrus augstu un veidotu no dekoratīvo ziedu un klūgu pinumiem.

Foto: Rolands Linejs

Iecavā jau trešo gadu pēc kārtas Pūpolsvētdienā notika biedrības "RaDam" organizētā **zibakcija "Oliņ, boliņ krāsainai iecavai"**. Tās laikā dzīvojamo māju un novada domes iekšpagalmā Skolas ielā 4 tika izdaiļotas astoņas pundurābelītes, veidojot instalācijas no krāsainām plastikāta un putuplasta olām. Šogad biedrība "RaDam" instalāciju veidošanā sadarbojās ar

novada uzņēmēju SIA "Linum Color", olu krāsošanā izmantojot *Paint Eco* krāsas, kuru izgatavošanai lieto dabīgu linsēklu eļļu.

26. martā pie Siguldas dzelzceļa stacijas gandrīz trīs desmiti "Lieldienu zaķu" no Siguldas Valsts ģimnāzijas tautas deju kolektīva "Vizbulīte" atklāja **pirmo šupoļu festivālu "Latvija šupojas Siguldā"**. Pilsētas teritorijā 21 vietā tika izvietotas 88 interaktīvas un krāšņas šupoles, ko veidoja šupoļu meistars Mārtiņš Rupmejs, grupa "Dzelzs vilks", scenogrāfs Rūdolfs Baltiņš, māksliniece Kristīne Niedrāja, kā arī citi palīgi. Festivāla norisi papildināja jauni vides objekti, aicinot gan siguldiešus, gan pilsētas viesus apmeklēt arī Siguldas Jaunās pils dārzā uzstādītās šupoles "Š!", kuru autors ir Edgars Spridzāns. Festivāls ilga trīs die-

nas, un siguldieši ir apņēmības pilni šo jauko pasākumu atkārtot.

25. marta atceres pasākumi

Latvijā 25. marts ir sēru diena, kad tiek pieminētas 1949. gada deportācijas un komunistiskā genocīda upuri. Šajā dienā karogus rotā sēru lentes, un izsūtīto radnieki, izsūtīšanu piedzīvojušie un mājās atgriezušies, kā arī pārējie Latvijas iedzīvotāji piemin baigos notikumus un tajos cietušos tautiešus un viņu sūros likteņus.

1949. gada 25. martā notika masveidīgākā deportācija, kādu piedzīvojuši Latvijas iedzīvotāji. Šajā dienā no savām mājām un dzimtenes prom svešumā tika aizvesti aptuveni 44 tūkstoši cilvēku. Daudzi no

viņiem, tostarp sievietes, sirmgalvj un bērni, dzimtajā Latvijā vairs neatgriezās – daļa novārga un aizgāja bojā koncentrācijas nometnēs un mūža nocietinājumos, daļa – palika uz mūžiem Sibīrijas sniegos.

Šogad līdzīgi kā citus gadus Latvijas Politiski represēto apvienība organizēja atceres pasākumu pie Brīvības pieminekļa Rīgā un aicināja rīkot piemiņas brīžus arī Latvijas novados, iesaistot vietējo sabiedrību un īpaši skolu jaunatni, veltot kādu no vēstures stundām tieši šā datuma notikumiem.

Rojā pie Likteņakmens. Foto: Mairita Balode

Pieminot 1949. gada 25. marta deportācijas un komunistiskā genocīda upurus, **Rīgā** notika vairāki koncerti un pasākumi – piemiņas brīdis pie Šķirotavas stacijas, gājiens no Latvijas Okupācijas muzeja uz Brīvības pieminekli, kur sekoja svinīgā goda sardzes maiņa un ziedu nolikšanas ceremonija, bet vakarpusē Lielās piektdienas koncerti Rīgas Sv. Pētera baznīcā.

Rojas ļaudis šajā dienā pulcējās pie Likteņakmens, lai godinātu to cilvēku piemiņu, kam 1949. gada 25. marts izrādījās liktenīgs. Izsakot līdzjūtību visiem, kuru tuvinieki no Sibīrijas tā arī neatgriezās, ziedus pie pieminekļa nolika Rojas novada domes priekšsēdētājas vietnieks **Agris Jansons**. Viņa vēlējums līdzcilvēkiem – turēt godā savas tautas vēsturi, lai to saglabātu arī nākamajām paaudzēm. Ar uzrunu pie klātesošajiem vērsās arī Rojas novada represēto apvienības priekšsēdētāja **Irēna Svitiņa**, aicinot atkal un atkal atcerēties to dienu notikumus un īpaši par to stāstot mūsu jaunajai paaudzei, kurai grūti pat iedomāties tās šķiršanās sāpes, bezspēcību, šoku, neizpratni un bailes no nezināmā, kam bija pakļauti viņu tuvinieki. Kaut arī kopš baisā notikuma pagājuši jau daudzi gadu desmiti, cilvēki joprojām nespēj par to runāt bez sirdssāpēm un asarām, tādēļ I. Svitiņa nolasīja fragmentus no represēto novadnieku atmiņām, kas publicētas Rojas avīzē "Banga" daudzu gadu garumā.

Foto: Ventspils hronikas arhīvs

25. martā **Ventspils** Tiltā dārzā pieminēja tos divus tūkstošus iedzīvotāju, kas pirms 67 gadiem izvesti no Ventspils un Ventspils apriņķa. Atceres brīdī pulcējās pārstāvji no Ventspils novada politiski represēto apvienības, Latvijas nacionālo karavīru Ventspils nodaļas, Zemessardzes 46. kājnieku bataljona, Ventspils pilsētas domes un Ventspils Kultūras centra, un muzicēja vokālais ansamblis "Mazā Prinča planētas". Savukārt pēcpusdienā teātra namā "Jūras vārti" kamerkora "Ventspils", Ventspils kamerorķestra un izcila solistu sastāva izpildījumā izskanēja divi Latvijā reti atskaņoti skaņdarbi.

Kuldīgā, piemiņas vietā Pētera ielā, komunistiskā genocīda upuru piemiņas brīdi vadīja mācītājs **Didzis**

Skuška. Klātesošos uzrunāja arī Kuldīgas novada domes priekšsēdētāja **Inga Bērziņa**, Kuldīgas novada politiski represēto biedrības priekšsēdētāja **Cecīlija Kinda** un Kuldīgas novada muzeja pārstāvji, apliecinot godu un cieņu 1949. gada 25. martā uz Sibīriju deportētajiem aptuveni 2500 cilvēkiem no Kuldīgas apriņķa.

Savukārt **Kuldīgas novada Vārmes pagastā** šajā dienā Sv. Miķeļa baznīcā notika Lielās Piektdienas dievkalpojums, bet pēc tā – muzikāls atceres brīdis, pieminot uz Sibīriju izsūtītos vārmeniekus, un ziedu nolikšana Piemiņas birzī. Vārmenieki katru gadu 25. martā pulcējās Piemiņas birzī, lai pieminētu un atcerētos padomju represijās izsūtītos tautiešus. No Vārmes pagasta uz Sibīriju cilvēkus izsūtīja gan 1941. gada 14. jūnijā, gan 1949. gada 25. martā. Piemiņas birzi vārmenieki izveidoja 1942. gadā, Baigajā gadā aizvesto piemiņai iestādot liepu – sievai, ozolu – vīram. Padomju gados šo birzi vajadzēja aizmirst, tikai vecie vārmenieki zināja, kas tās par liepām un ozoliem. 1988. gada Ziemassvētkos šeit atklāja piemiņas zīmi izsūtītajiem – vienu no pirmajām Latvijā.

Aizputē šajā dienā vietējie iedzīvotāji kavējās atmiņās un pieminēja aizgājušos atceres pasākumā Aizputes kultūras namā kopā ar Austru Pumpuri un "Austrasbērniem".

Savukārt **Pāvilostas novada Vērgales pagastā** 25. martā tika organizēts atceres brīdis Vērgales kapsētā pie piemiņas akmens, lai atcerētos, pieminētu, neaizmirstu un ar svečīšu liesmiņām un ziediem godātu šīspuses aizvestos novadniekus.

Nīcas novadā todien kopā pulcējās tie novada ļaudis, kuriem 1941. un 1949. gadā pašiem nācās mērot ceļu uz Sibīriju. Pēc īsa atceres brīža pie piemiņas akmens Nīcā un Rudē represētie Nīcas kultūras namā izbaudīja jauniešu studijas “Gaismiņas” koncertu. Tam sekoja atmiņu stāsti, sirsnīgas sarunas un atkalredzēšanās prieks.

Represiju upuru piemiņai **Priekules novadā** ik gadu šajā dienā ziedi slīgst dažādās piemiņas vietās, taču centrālais sarīkojums ikreiz notiek Priekules pilsētā, arī šogad. Piemiņas brīdī Priekules dzelzceļa stacijā pie piemiņas akmens uzrunas teica domes priekšsēdētāja **Vija Jablonska** un mācītājs **Mārcis Ziverts**, bet par noskaņu gādāja jaunsargu goda sardze un senioru ansamblis “Zilais lakatiņš”. Pēc tam Priekules kultūras namā pie tējas galda pulcējās visu paaudžu cilvēki, lai noskatos filmu un ieklausītos režisores Dzintras Gekas stāstījumā. Viņa organizējusi un iemūžinājusi Sibīrijas bērnu ekspedīciju uz Vorkutu un Intu. Ar savu dziedājumu klātesošos iepriecināja Andris Daņilenko, kuram arī ir savs atmiņu stāsts par baidīgo laiku.

Tērvetes novada represētie 26. marta pēcpusdienā pulcējās **Augstkalnes pagastā**, lai godinātu tos iedzīvotājus, kuri tika deportēti uz Sibīriju, un noliktu ziedus pie piemiņas plāksnes staliniskā terora upuriem.

Foto: Jelgavas pilsētas pašvaldības arhīvs

25. martā **Jelgavā** atceres brīdis, pieminot komunistiskā genocīda upurus, notika Svētbirzī. Atceres pasākumā piedalījās arī Jelgavas pilsētas domes vadība. Piemiņas pasākumā ikviens tika aicināts atcerēties 1949. gada deportācijas un nolikt ziedus uz memoriālās sienas “Ciešanu ceļš” un piemiņas akmens.

Lai atcerētos komunistiskā genocīda upurus, iecavnieki, kā ierasts 25. martā, pulcējās pie “Sāpju semafora”. Nogaidījuši, kamēr garām pabrauc garš vilciena vagonu sastāvs, atceres brīža dalībnieki atsauca atmiņā baidos notikumus pirms 67 gadiem. “*Pirmās deportācijas, kas notika 1941. gada 14. jūnijā, galvenokārt skāra cilvēkus, kuri nebija lojāli padomju varai. Nākamajās – 1949. gada martā – izsūtīto vidū bija īpaši daudz bērnu, arī cilvēki, kuru māju vai mantu, kādu lietu saimniecībā bija iekārojuši kaimiņi,*” savu vecāku savulaik stāstīto atcerējās **Iecavas** novada domes priekšsēdētājs **Jānis Pelsis**. Pašvaldības vadītājs pauda gandarījumu, ka piemiņas pasākumā piedalās ne tikai Iecavas represēto kluba biedri, cilvēki gados un sirmām galvām, bet arī jaunieši. Tas nozīmē, ka šī melnā lappuse mūsu tautas vēsturē netiks aizmirsta un kā atgādinājums par daudziem salauztiem likteņiem tiks nodota nākamajām paaudzēm. Kaut gan pavasaris ir dabas mošanās laiks, šis datums pirms 67 gadiem saistās ar “*sastingušu zemi un sastingušiem skatieniem*” – atgādināja kultūras nama mākslinieciskās daļas vadītāja **Laimrota Jaunzeme**. Klātesošie ar klusuma brīdi godināja komunistiskā genocīda upurus, nodziedāja Latvijas himnu un dziesmu, kas tradicionāli ik gadu skan šajā atceres pasākumā – “Es dziedāšu par tevi, tēvu zeme”. Pie pieminējamā gūla ziedi un tika aizdegta svecītes. Pēc tam sēru dienas programmu papildināja melodijām bagāts koncerts Iecavas Mūzikas un mākslas skolā.

25. martā deportāciju un represiju upuri tika pieminēti arī **Ķekavas novadā** – gan pie represēto pieminējamā Odukalnā, gan Lielās Piektdienas dievkalpojumā Ķekavas–Doles Ev.lut. baznīcā, gan izstādē “Aizvestie” Ķekavas novadpētniecības muzejā.

“Šis 25. marts ieies Ogres vēsturē ar to, ka šogad mēs pirmo reizi piemiņas pasākumā pulcējamies jau atjaunotajā represēto piemiņas vietā,” atklānot piemiņas pasākumu, klātesošos uzrunāja Ogres represēto kluba priekšsēdētājs **Ivars Kalķis**. Šogad ar **Ogres novada** pašvaldības atbalstu iecerēts turpināt piemiņas vietas pārbūvi un apzaļumošanu un piemiņas vietā iemūžināt to 270 represēto vārdus un uzvārdus, kuri tika deportēti no Ogres apriņķa un tagad atdusas svešā zemē – Krievijā. Ogres novada domes priekšsēdētāja vietnieks tautsaimniecības, sporta un tūrisma jautājumos **Egils Helmanis** uzsvēra: “Mēs esam aizmirsuši, kā

saimniekot savā valstī. Braucot pa laukiem, redzam, ka bieži tie ir tukši un pamesti. No 2010. līdz 2016. gadam Ogres novads zaudējis 2600 cilvēkus. Šis pieminēklis ir atgādinājums latviešu tautai, ka mēs nedrīkstam pamest savus laukus un savas zemes, jo citi ir maksājuši dārgu cenu par to – savas dzīvības." Priekšsēdētāja vietniece izglītības, kultūras un veselības lietu jautājumos **Ineta Tamane** aicināja ar klusuma brīdi pieminēt komunistiskā genocīda upurus. Pēc piemiņas pasākuma tā dalībnieki devās uz Ogres Kultūras centru, lai tiktos ar dzejnieku Knutu Skujenieku, arī represēto, un noklausītos Goran Goras dziedātās dziesmas, galvenokārt ar K. Skujenieka vārdiem.

Pļaviņās represēto atceres diena sākās ar piemiņas brīdi pie Pļaviņu stacijas, bet turpinājās ar krusta gājieni līdz Daugavmalai. Par ekumēniskā Krusta ceļa sākumpunktu bija izvēlēts stacijas laukums, kur uzrunu sanākušajiem teica Pļaviņu novada domes priekšsēdētāja **Gunta Žilde**, Pļaviņu Kunga debeskāpšanas Romas katoļu baznīcas priesteris **Pēteris Alusiks** un Pļaviņu evaņģēliski luteriskās Sv. Pētera baznīcas mācītājs **Haralds Biete**. Pēc uzrunām priesteris sāka pirmās apstāšanās vietas liturģiju. Pēc tam vēl 13 apstāšanās vietās sekoja lasījumi no Bībeles un lūgšanas.

Savukārt **Pļaviņu novada Vietalvā** biedrības "Kodols" dalībnieki pulcējās Vietalvas centrā, lai dotos uz "Arkādijām", kur 1949. gadā, pirms arestētos cilvēkus veda uz Pļaviņām, turēja ratnīcā. Piemiņas brīdi skanēja flauta un Simonas Lindenbergas izpildījumā dzeja, kas sarakstīta tālajos Urālos ilgās pēc Dzimtenes. Atmiņu stāstījums notika jau pie tējas tases. **Ausma Melbārde** šogad bija paņēmusi līdzi albumu, un pārējie varēja aplūkot fotogrāfijas, kurās redzami tie latvieši, ar kuriem viņa dzīvojusi kopā vienā sādžā tālajos ziemeļos. Viņi satiekas katru gadu, bet daudzu jau vairs nav, tomēr atmiņas ir dzīvas.

Piemiņas pasākums represētājiem norisinājās arī **Neretas novadā**, kur izsūtījumā cietušos aicināja pie skulptūras "Sāga," lai kopīgi pieminētu nežēlīgā un skarbā notikuma pārdzīvojumus. Klātesošos uzrunāja Neretas novada domes priekšsēdētājs **Arvīds Kviesis** un Saeimas deputāts ģenerālis **Juris Vectirāns**. Patriotiskas un aizkustinošas dziesmas dziedāja Neretas kultūras nama sieviešu vokālais ansamblis "Kadence". Ar degošām svečīšu liesmiņām, ziedu klēpjiem un jaunsargu goda sardzi pie pieminēkļa noslēdzās pasākuma pirmā daļa. Tālāk Neretas kultūras nama vadītāja **Inita Kalniņa** aicināja uz kultūras namu, kur notika grāmatas "**Neretas saule, Sibīrijas vēji**" atvēršanas svētki. Šī grāmata ir ilggadējās Neretas iedzīvotājas **Neldas Brūveres** atmiņu stāstījums par laiku, kas aizvadīts Neretā un izsūtījumā Sibīrijā. **Lidija Ozoliņa** šos atmiņu stāstījumus pārrakstījusi datorrakstā, un kopīgiem spēkiem tapusi vēl viena grāmata par Neretu.

Aknīstes novadā – Aknīstē, Gārsenē un Asarē – represēto atceres pasākumi notika 24. martā. Aknīstes novadpētniecības muzejā un Gārsenes pilī glabājas vairāki atmiņu pieraksti. Šobrīd Aknīstes novadā dzīvo 23 represētie, tādēļ ir ļoti svarīgi redzēt, dzirdēt un runāties ar šiem cilvēkiem. No katra atstātā atmiņu apraksta staro bezgalīga Dzimtenes mīlestība un ilgas pēc tēvu mājām. Un šīs patriotisma jūtas, kas izsūtītos nebija atstājušas ne mirkli, palīdzēja pārvarēt grūtības, slimības un pat uzveikt nāvi un daļai no izvestajiem atgriezties mājās. Kā ik gadu, Aknīstes novada iedzīvotāji bija kopā piemiņas brīdī, lai atcerētos un godbijībā pieminētu gan svešumā mūžībā aizsauktos, gan godinātu tos, kas šīs šausmas pārdzīvojuši un ir mūsu vidū.

Pieminot traģisko deportāciju dienu, **Viesītes novada Elkšņos** 25. martā atcerējās un ar klusuma brīdi godināja pagasta iedzīvotājus, kas tika izsūtīti uz tālo Sibīriju. Piemiņas brīdī piedalījās represētie **Vilma Kovnacka, Ārija Viļumāne, Ēriks Lukstenieks** un viņu tuvinieki, kā arī pagasta pārvaldes darbinieki un pārējie cilvēki, kuri nav vienaldzīgi pret šo faktu mūsu tautas vēsturē.

Rites pagastā atceres pasākumā neviens represētais gan nepiedalījās, jo slimības apgrūtināja viņu ierašanos, taču priecēja, ka Rites pamatskolas jaunsargu vadītājs **Mārtiņš Umbrāsko** bija spējis uzrunāt jauno paaudzi, lai viņi kopā ar Rites pagasta pārvaldes vadītāju **Guntu Dobrovsku** noliktu ziedus, aizdegtu svečītes un ar klusuma brīdi godinātu visu to cilvēku piemiņu, kas tika izvesti.

Piemiņas pasākumā **Jēkabpils novada Dunavā** 23. martā tika pieminēti padomju varas represijās cietušie Jēkabpils novada iedzīvotāji. Diena sākās ar aizlūgumu Dunavas Romas katoļu baznīcā, kur atcerējās 1941. un 1949. gada Padomju Savienības okupācijas iestāžu veikto Baltijas valstu iedzīvotāju masveida izsūtīšanu uz attāliem PSRS reģioniem. Pēc tam Dunavas pagasta tradīciju zālē represijās cietušie pulcējās uz kopīgu atceres pēcpusdienu ar zīmīgu nosaukumu “Neaizmirstamais stāsts”, ko ar skaistām balsīm papildināja Dunavas vokālais ansamblis “Variācija” un mūziķes Ilze un Ieva Savickas no Jēkabpils.

Krustpils novadā komunistiskā genocīda upuru piemiņas dienai veltīts pasākums 25. martā notika gan **Viķes** centrā pie piemiņas akmens, gan **Atašienē**, kur bija Svētā mise Atašienes Sāpju Dievmātes Romas katoļu baznīcā, ziedu un sveču nolikšana pie pieminekļa un Atašienes kultūras namā atmiņas pie tējas tases un patriotiski muzikāla dzejas programma “Kad asaras sasilst”, ko veidojusi dzejniece un aktrise Kristīne Dina Bitēna un komponists Atvars Sirmāis.

Savukārt **Preiļu novada** iedzīvotāji **Preiļos** tika aicināti uz pasākumu “Klusi rokas uzliekam brīvās Latvies karoģam”, kā arī uz Preiļu Romas katoļu draudzes baznīcu, lai, klusi lūdzoties, izstaigātu vēlreiz katrs savu krusta ceļu, un piemiņas brīdi pie politiski represēto pieminekļa.

29. martā Skrindu dzimtas muzejs aicināja uz tikšanos vietējos **Daugavpils novada Vaboles pagasta** “Sibīrijas bērnus” – **Silvu Veroniku Linarti, Lidiju Skrindu, Zentu un Vitoldu Motivānus, Vitoldu Kriškijāni un Glikēriju Mukāni**. Rīta pusē Vaboles “sibīrieši” kopā ar muzeja vecāko speciālisti **Ilzi Ozoliņu** devās uz Kalupes pamatskolu, lai tiktos ar skolas pedagogiem un pamatskolēniem. Tālākais ceļš “Sibīrijas bērnus” veda uz Skrindu dzimtas muzeju, kur viņi iepazinās ar Jāņa Mendrika fotoizstādi “Fotogrāfija – vēstures lieciniece” un kavējās atmiņās par aizejošā laika vērtībām. Klātesošos ar muzikālo sniegumu iepriecināja Vaboles vidusskolas folkloras kopa “Kanči” un uzrunāja Vaboles pagasta pārvaldes vadītāja **Aina Pabērza** un Daugavpils novada Sociālā dienesta darbiniece **Valentīna Skrinda**.

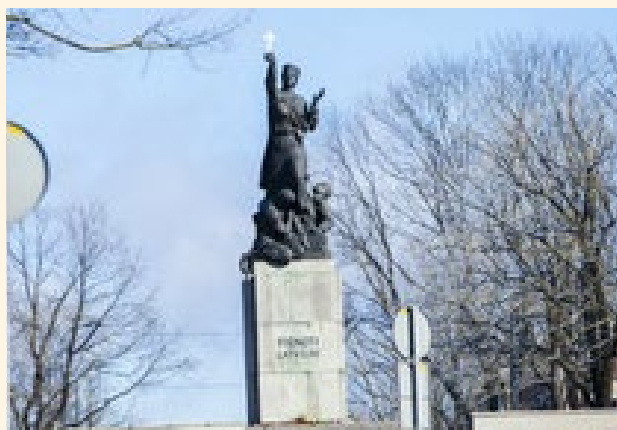

Foto: Anna Kuzmina

25. martā rēzeknieši tika aicināti pieminēt komunistiskā genocīda upurus un traģiskos notikumus piemiņas dievkalpojumā **Rēzeknes** Jēzus Sirds katedrālē, bet pēc aizlūguma doties uz piemiņas vietām un nolikt ziedus pie pieminekļa "Vienoti Latvijai", piemiņas akmens Atbrīvošanas alejā un piemiņas akmens dzelzceļa stacijas Rēzekne – II teritorijā. Vakars turpinājās Rēzeknes kultūras namā, kur uzstājās folkloras kopa "Rūta".

21. marta rītā pie **Viļakas novada** domes pulcējās cilvēki, kurus liktenis savulaik nav žēlojis, kā arī viņu tuvie un citi, kas vēlējās šajā dienā būt kopā. Vispirms visi vienojās piemiņas brīdī pie Vecumu dzelzceļa stacijas, kur skaistas melodijas spēlēja vijolniece Ilona Bukša un uzrunas teica Vecumu pagasta kultūras dzīves organizatore **Jolanta Vrubļevska** un Viļakas novada domes priekšsēdētājs **Sergejs Maksimovs**. Pasākuma otrā daļa norisinājās Kultūras un radošo industriju centrā Viļakā, kur klātesošos priecēja jauktais vokālais ansamblis "Atvasara".

Balvu novadā piemiņas pasākumi notika gan **Balvu pilsētā**, gan **Kubulos**. Pie piemiņas akmens Balvos pulcējās represētie, skolēni, skolotāji, jaunsargi, pašvaldības darbinieki un vadība. Balvu novada domes priekšsēdētājs **Andris Kazinovskis** jauno paaudzi aicināja padomāt par to, ko pārdzīvojuši represētie, un atcerēties, ka "*Latvija ir mūsu valsts un nevienā citā vietā mēs paši nebūsim saimnieki*". Politiski represēto apvienības Balvu nodaļas vadītāja **Ārija Tihomirova** pateicās par jaunās paaudzes audzināšanu un aicināja pieaugušos mācīt bērniem mīlēt šo valsti, jo no viņiem atkarīgs, kāda turpmāk būs Latvija. Atceres pasākums notika arī pie piemiņas akmens Balvu stacijā, kur Balvu novada muzeja vadītāja **Iveta Supe** iepazīstināja ar izveidoto fotoizstādi "Atmiņas par Sibīriju", kurās dalījušies represētie iedzīvotāji. Domes priekšsēdētāja vietniece **Sarmīte Cunska** savā uzrunā norādīja, ka šobrīd, kad pasaule ir tik nemierīga, mums svarīgai ir jābūt cieņai izrādīšanai pret saviem vecākiem, savām mājām, dzimto vietu, pilsētu, valsti, sarkanbaltsarkano karogu, pret "Dievs, svētī Latviju!".

Pieminot masveidīgāko Latvijas iedzīvotāju izsūtīšanu no mājām uz tālo, auksto Sibīriju, klusuma brīdī, aizdegtais sveces un ziedus piedzīvoja arī piemiņas akmens **Rugāju novada** skvērā. Diemžēl deportācija skāra arī Rugāju novadu – 1949. gada 25. martā no Rugāju un Lazdukalna pagastiem tika izsūtīti aptuveni 300 iedzīvotāju. Tie ciemi, no kuriem cilvēkus izveda, šobrīd pārsvarā ir tukši, arī lielākā daļa izvesto no Sibīrijas dzimtajās mājās neatgriezās.

Izsūtīto cilvēku piemiņai vairāki pasākumi notika arī **Madonā**. 24. martā Madonas novadpētniecības un mākslas muzejs aicināja uz pasākumu "Atceroties 1949. gada 25. marta deportācijas", un pilsētas skolās notika tikšanās ar skolēniem. 25. martā pie "Šķeltā akmens" Madonas dzelzceļa stacijā ikviens varēja nolikt ziedus un aizdegt svečītes, bet pusdienlaikā Madonas kultūras namā notika piemiņas pasākums "Pasnied laipu pāri laikam" ar Madonas pūtēju orķestra piedalīšanos, kā arī varēja noskatīties dokumentālo filmu par Sibīriju.

Pieminot 1949. gada marta represijas, ko pret latviešu tautu izvērsa komunistiskais režīms, **Alūksnes novadā** tika organizēts daudz atceres pasākumu. **Alūksnē** 25. martā pie Mātes tēla notika piemiņas brīdis, bet pēc tam visi interesenti ar autobusu varēja doties uz Alūksnes Lielajiem kapiem, kur izsūtīto likteņus pieminēja pie pieminekļa "Tiem, kuri neatgriezās". Pašvaldības administratīvajā ēkā atceres dienai veltītā koncertā muzicēja Alūksnes Kultūras centra bērnu un jauniešu vokālie ansambļi un Alūksnes Mūzikas skolas audzēkņi. Piemiņas dienai veltīti sarīkojumi notika arī **Ilzenē** pie politiski represēto ilzeniešu piemiņas zīmes, **Liepnas** tautas namā, **Mārkalnes** tautas namā, **Annas pagasta** Ezeriņu kapos un arī **Mālpupes** kapos. Alūksnes muzejā 23. martā Alūksnes un Apes novadu skolu audzēkņi pulcējās pētniecisko un radošo darbu konkursā "Latviešu pēdas Sibīrijā un Tālajos austrumos", bet vairākos pagastos, piemēram, **Mālpupē**, **Ziemeirī** un **Pededzē**, pagastu pārvalžu pārstāvji šai dienā apciemoja represijas piedzīvojušos iedzīvotājus. 1949. gada marta deportācijas atminoties, dažādi atceres pasākumi notika arī skolās un bibliotēkās.

25. martā **Apes novada Gaujienas** tautas namā notika komunistiskā genocīda upuru piemiņas dienas pasākums "Mēs pārnāksim mājās" no cikla "Latvijai 100" un izstādes "Gaujienieši – Sibīrijā un trimdā" atklāšana, kurā piedalījās 100 pasākuma dalībnieku un apmeklētāju.

Šajā dienā komunistiskā genocīda atcerei veltīts piemiņas brīdis notika arī **Valkā**, Lugažu stacijā. Skarbo tālaika mirkli apjaust palīdzēja fragmenti no valcēnietes Taigas Priedes grāmatas "Sieviete durvīs". Pēcpusdienā Valkas pilsētas kultūras namā uz dvēselisku kopābūšanu aicināja aktrise Zane Jančevska un etnomuzikologi Lauma Bērza, Ēriks Zeps un Ansis Jansons.

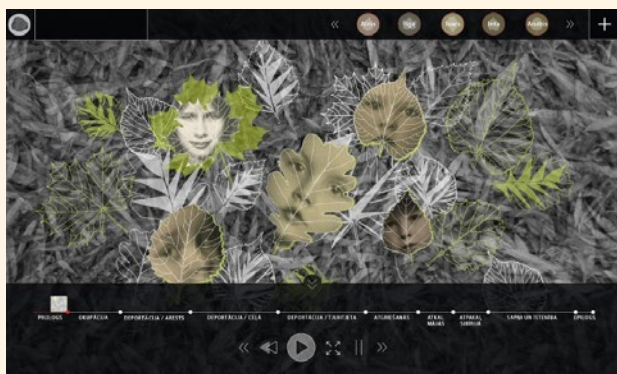
Atceres brīdī pie **Valmieras** dzelzceļa stacijas skanēja patriotiskas dziesmas Valmieras Kultūras centra politiski represēto vīru kora "Baltie bērzi" izpildījumā (diriģente Inga Zirne). Klātesošos uzrunāja Valmieras pilsētas pašvaldības vadītājs **Jānis Baiks** un Valmieras politiski represēto biedrības ilggadējā valdes priekšsēdētāja **Daina Krēpase** un tagadējā valdes priekšsēdētāja **Ārija Kārklīņa**. Pasākumu vadīja Valmieras muzeja vēsturnieks **Alberts Rokpelnis**.

1949. gada 25. marta notikumi tika pieminēti atceres pasākumos un vēstures stundās arī **Kocēnu novadā**. 23. martā notika piemiņas brīdis **Mujānos** pie piemiņas akmens, bet pēc tam visi tika aicināti uz **Kocēnu** kultūras namu, lai piedalītos pasākumā "Ar svešu nemēdz dzimto zemi mainīt", ko vadīja vēstures skolotāja **Ineta Amoliņa**. 24. martā notika komunistiskā genocīda upuru atceres pasākums **Bērzainē** ar klusuma brīdi pie piemiņas zīmes "Ceļš svešumā" un dalīšanos vēstures soļos par 25. marta nozīmīgumu – sarunas un dokumentāli fakti pie tējas tases Bērzaines pagasta bibliotēkā. 25. martā **Vaidavā** notika atceres pasākums "Ceļš tālumā ved mājās", piemiņas brīdis pie Vaidavas internātpamatskolas novietotās piemiņas plāksnes un dokumentālā filma "Volontieri" un tikšanās ar filmas režisoru Jāni Vingri Vaidavas kultūras un amatniecības centrā, savukārt Vaidavas pagasta novadpētniecības ekspozīcijā bija iekārtota 25. marta notikumiem veltīta izstāde. Dienu vēlāk **Dikļu** kapos pie Baltā krusta notika Komunistiskā genocīda upuru atceres dienai veltīts piemiņas brīdis, ziedu nolikšana pie Baltā krusta un Edgara Lustes atdusas vietā. Šajā dienā **Dauguļū** internātpamatskolā izskanēja politiski represēto piemiņas koncerts "Tāds klusums pagalmā". Kocēnu novada izglītības iestādēs šajā nedēļā tika organizētas 1949. gada 25. marta deportācijām veltītas vēstures stundas, lai pilnveidotu skolēnu izpratni par Latviju un tās tautai svarīgiem vēstures notikumiem.

1949. gada 25. martā Latvijas iedzīvotāji pieredzēja vēl nebijušu teroru – masveida deportāciju. Padomju varas mērķis bija atbrīvoties no visiem, kas tādā vai citādā veidā neatbilda komunisma sludinātajai ideoloģijai. Tas bija un ir ar neko neattaisnojams genocīds

pret veselu nāciju. Lai šo notikumu atcerētos kā būtisku Latvijas vēstures daļu, **Raunas novada** iedzīvotāji 25. martā kavējās piemiņas brīdī Raunas kapos.

Savukārt amatieši atgādināja, ka pirms 67 gadiem 33 ešelonus no Latvijas tika izvestas 13 624 ģimenes un viņiem tuvākā izsūtījuma vieta bijusi **Amatas** dzelzceļa stacija. Daudz par deportāciju būtību un Amatas puses ļaudīm var uzzināt Melānijas Vanagas muzejā un tur iekārtotajā ekspozīcijā "Esi pats!", kas vēsta par piecu deportēto latviešu bērnu pieredzi. Elīnas Kalniņas radītā ekspozīcija pieejama arī virtuālajā mājvietā: www.esipats.lv. 24. marta rītā amatieši tika aicināti pieminēt komunistiskā genocīda upurus svētkos pie Amatas pamatskolas vēsturiskās ēkas. Pēc tam sekoja skolēnu koncerts Amatas pamatskolā **Ieriķos**, atmiņu stunda klasēs un iepazīšanās ar Ieriķu sabiedrisko centru, kur uzņēma bibliotēkas vadītāja **Ilze Eglīte**.

Limbažos pie komunistiskā genocīda upuru piemiņas akmens klātesošos uzrunāja Limbažu politiski represēto apvienības vadītāja **Rīta Garklāva**, Limbažu novada domes priekšsēdētājs **Didzis Zemmers** un Limbažu kultūras nama direktore **Sandra Mieze**. Kopā ar viņiem ziedus nolika arī domes priekšsēdētāja vietniece **Ineta Zariņa**, deputāts **Māris Beļauņieks**, Limbažu politiski represēto apvienības un citu organizāciju pārstāvji. Atceres pasākums noslēdzās Limbažu kultūras namā, kur klātesošos ar koncertu godināja Limbažu novada senioru vokālais ansamblis "Sirmie ozoli". Šajā dienā piemiņas pasākumi notika arī **Pāles**, **Katvaru**, **Limbažu** un **citos** pagastos.

Pieminot 1949. gada 25. marta Latvijas iedzīvotāju izsūtīšanu uz Sibīriju un citiem attāliem Padomju Savienības reģioniem, **Salacgrīvas novadā** jau otro gadu notika **akcija "Maršruts Salacgrīva-Sibīrija"**. Tajā tika pieminēti cilvēki, kurus izsūtīja no Salacgrīvas, Salacas un Svētcima pagasta. Akcijas rīkotāji aicināja ziedot pa kurpju pārim, lai savāktu 233 – tik, cik cilvēku toreiz devās tālajā ceļā. Akcijas idejas autore Salacgrīvas kultūras nama kultūras darba organizatore **Inese Jerāne** priecājas, ka šogad par to bijusi ļoti liela interese. Cilvēki bijuši atsaucīgi un pērn saziņotajiem 59 apavu pāriem pievienojuši jaunus. Tagad to skaits ir 219. Nav šaubu, ka nākamgad, akciju turpinot, būs visi 233. Apavu vākšanā iesaistījušies ne tikai paši izsūtītie un viņu ģimenes, atsaucīgi bijuši arī jaunieši, organizācijas (piemēram, Sarkanais Krusts), arī sabiedrībā zināmi cilvēki, viņu vidū aktieris **Andris Bulis**. Kurpes tika izliktas pie Birzgaļu mājām Pērnavas ielā 8 – tur tolaik atradās komandantūra, kurā cilvēkus pulcēja izvešanai. Dienas laikā savdabīgā instalācija rosinājusi cilvēkus apstāties, apskatīties, kā arī tai blakus izvietotajos sarakstos meklēt sev pazīstamus vārdus un uzvārdus. Šogad bijis sevišķi daudz emocionālu brīžu, piemēram, vienā no kurpēm atrasta vēstulīte, kurā kāda izsūtītā sieviete atklājusi savu dzīvesstāstu. Pie represēto piemiņas akmens todien gūla daudz ziedu. Tie, kuri vēlējās pieminēt skumjos notikumus, varēja doties uz Salacgrīvas muzeju, kur tā vadītāja **Ieva Zilvere** bija sagatavojusi prezentāciju par Salacgrīvas novada trim izsūtītajām dzimtām, kā arī uz kopīgu dziedāšanu sanākušos aicināja vokālais ansamblis "Dziedātprieks".

Savukārt **Siguldā** atceres pasākums 25. martā notika pie piemiņas akmens "Lielā Stēla", kur klātesošos uzrunāja Siguldas novada domes priekšsēdētājs **Uģis Mitrevics** un Latvijas Politiski represēto apvienības Siguldas nodaļas vadītājs **Juris Ivars Čivčs**. Vakarā Siguldas pagasta kultūras namā bija skatāma dokumentālo filmu cikla "Tālā zeme Sibīrija" sērija "Amūras apgabals 1949. Tigda, Vozžajevka, Belogorska, Blagoveščenska", kas stāsta par aktiera Kaspāra Pūces ģimenes likteni.

Pašvaldību budžetu un citu dokumentu pieņemšana

Arī februārī un martā tāpat kā gada pirmajā mēnesī Latvijas pašvaldībās turpinājās 2016. gada budžetu apstiprināšana, kā arī vairāku citu dokumentu pieņemšana.

* 24. februārī apstiprinātā **Mārupes novada sporta un aktīvās atpūtas attīstības stratēģija 2016.–2020. gadam** un tās ietvaros izstrādātais rīcības plāns balstās uz situācijas un alternatīvu analīzi, semināru rezultātiem darba grupās, diskusijām un intervijām.

Sporta un aktīvās atpūtas jomā stratēģijas izstrādes laikā iegūtās informācijas rezultātā Mārupes novadā ir noteiktas šādas attīstības prioritātes: bērnu un jauniešu sporta attīstība ar mērķi iesaistīt regulārās sporta aktivitātēs pēc iespējas lielu skaitu bērnu un jauniešu; tautas sporta attīstība, pašvaldībai aktīvi attīstot tam nepieciešamo infrastruktūru un veicinot tautas sporta un aktīvās atpūtas pasākumus un citas ar to saistītās norises; novada pašvaldības atbalsts sabiedriskām un privātām iniciatīvām nozīmīgu un kvalitatīvu sagatavotu sporta un aktīvās atpūtas pasākumu rīkošanā.

Atbilstoši stratēģijas rīcības plānam šogad paredzēts: nodrošināt publisku pieeju izglītības iestāžu sporta laukumiem; piesaistīt Mārupes vidusskolas stadiona rekonstrukcijai nepieciešamās ES fondu finanses un veikt stadiona rekonstrukciju; izstrādāt Mārupes pamatskolas stadiona rekonstrukcijas projektu; pabeigt Jaunmārupes un Skultes stadionu rekonstrukcijas būvprojekta izstrādi un uzsākt Jaunmārupes stadiona rekonstrukcijas darbus; Jaunmārupes dabas parka – aktīvās atpūtas vietas skeitparka aprīkojuma atjaunošana un atpūtas laukuma tehniskā projekta izstrāde; Skultes aktīvās atpūtas parka izveide, izstrādājot tehnisko projektu un veicot ainavas kopšanas darbus; jaunu ielu vingrošanas laukumu nepieciešamības izvērtējums, potenciālo vietu un attīstāmās infrastruktūras izvēle; izstrādāto tūrisma velomaršrutu pilnveide, infrastruktūras attīstība; Medema purva takas projektēšana; regulāru sacensību organizēšana novadā populāros sporta veidos.

* **Babītes novada** pašvaldības Plānošanas un būvniecības daļa uzsākusi priekšdarbus jauna Babītes novada teritorijas plānojuma izstrādei, kura kvalitatīvai sagatavošanai ir nepieciešams veikt virkni pētījumu un noskaidrot iesaistīto personu viedokli.

Viens no šādiem priekšdarbiem ir esošās infrastruktūras kvalitātes apzināšana, strukturēšana un sakārtošana, tāpēc pagājušā gada nogalē pašvaldībā uzsākt darbs pie **Babītes novada transporta infrastruktūras attīstības tematiskā plānojuma un teritorijas aizsargjoslu, aprobežojumu un meliorācijas attīstības tematiskā plānojuma**. Šāgada februārī tematisko plānojumu nodeva publiskajai apspriešanai. Savukārt

3. martā Babītes novada pašvaldības Kultūrizglītības centrā interesenti tika aicināti apmeklēt publiskās apspriešanas sanāksmi, kurā varēja satikt arī tematiskā plānojuma izstrādātāja – AS “Ceļu inženieri” pārstāvjus.

Transporta infrastruktūras tematiskā plānojuma izstrādei ir strukturēta informācija par Babītes novada pašvaldības īpašumā esošo ielu un ceļu attīstības iespējām, kā arī apkopota informācija par VAS “Latvijas Valsts ceļi” attīstībai nepieciešamajām teritorijām. Tāpat arī analizēta informācija par satiksmes dalībniekiem bīstamajām teritorijām un sagatavoti priekšlikumi satiksmes drošības līmeņa paaugstināšanai. Tematiskā plānojuma ietvaros izveidota veloceļu tīkla attīstības shēma, kas veido savienojumus starp novada ciemiem un orientēta uz publisko iestāžu sasniedzamību.

Otrs priekšdarbs ir jaunu velomaršrutu izveide. Aicinot iepazīt Babītes novadu un paplašinot aktīvās atpūtas iespējas novadā, pašvaldība sadarbībā ar SIA “Karšu izdevniecība Jāņa sēta” pērn uzsāka velomaršrutu izstrādi, kas aptver teritorijas gan novadā, gan ārpus tā. Izstrādāto velomaršrutu publiska prezentācija notika 1. martā.

* 24. martā **Jūrmalas pilsētas dome** apstiprināja **Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojuma grozījumus**, kas ietver plānojuma grozījumu grafisko daļu, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus. Būtiskākās plānojuma izmaiņas saistītas ar publiskās infrastruktūras un kūrorta jomas attīstīšanu atbilstoši pilsētas stratēģiskajiem mērķiem. Jūrmala ir pirmā pilsēta Latvijā, kura nodrošina plānojuma iekļaušanu vienotajā Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmā (TAPIS) valsts mērogā, kas atvieglos ar nekustamā īpašuma pārvaldību saistītās informācijas uzkrāšanu un ērtu lietošanu.

“Jūrmala ir un paliks zaļa pilsēta – grozījumos maksimāli esam sabalansējuši pilsētas attīstības stratēģijas mērķus ar iedzīvotāju, uzņēmēju un nevalstisko organizāciju viedokļiem. Pilsētai ir jāattīstās – gan kā kvalitatīvai dzīvesvietai pašiem jūrmalniekiem, gan kā mūsdienīgam un

tūristus piesaistošam kūrortam. Visu institūciju atzinumi ir pozitīvi, saskaņojot plānu gan no dabas aizsardzības, gan kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas, gan arī tiesiskā aspekta," uzsver Jūrmalas pilsētas domes priekšsēdētājs **Gatis Truksnis**. "Iedziļinoties grozījumu būtībā, ikviens skaidri redzēs, ka vispārinātie un demagoģiskie apgalvojumi par kāpu apbūvi, mežu iznīcināšanu un Jūrmalas ainavas kropļošanu ir pilnīgi aplami – dabas teritoriju pieaugums ir pozitīvs un palielinās par 1,51 hektāru, un kopumā grozījumi skar tikai 0,1 procentu pilsētas teritorijas."

Grozījumu izstrādes laikā notikušas piecas publiskās apspriešanas sanāksmes, kopumā viedokli klātienē, individuālajos un kolektīvajos iesniegumos un elektroniski izteikuši 4284 cilvēki. Lielākās diskusijas un iebildumus raisījuši jautājumi par zonējuma maiņu dabas teritorijās pilsētas centrālajā daļā – vairums no tiem svītroti un nav arī guvuši domes atbalstu.

* 25. februārī apstiprināti **grozījumi Liepājas pašvaldības 2016. gada budžetā**, palielinot ieņēmumu sadaļu par 6,7 miljoniem eiro. Līdz ar budžeta grozījumiem paredzēti papildu līdzekļi galvenokārt pilsētas ielu asfaltēšanai, ietvju bruģēšanai, apstādījumu veidošanai, cīņai pret ēku apķēpātājiem, kā arī citiem pilsētvides uzlabojumiem.

Ņemot vērā, ka daļa no papildu budžeta ieņēmumiem ir valsts mērķdotācijas, kam iezīmēts noteikts izlietojuma mērķis, savukārt vēl daļa paredzēta pagājušajā gadā jau uzsāktu programmu īstenošanai arī šajā gadā, jaunām iniciatīvām budžetā atvēlēti 1 560 968 eiro. Gandrīz divas trešdaļas no šā pieejamā finansējuma plānots novirzīt projektiem, kas tiešā veidā ietekmē pilsētvidi – dažādos pilsētas mikrorajonos tiks veidotas jaunas vai atjaunotas esošās ietves aptuveni 850 metru garumā, savukārt no jauna asfaltējamo ielu kopgarums ir gandrīz trīs kilometri. Tāpat domāts par savu laiku nokalpojušo sabiedriskā transporta pieturvietu pakāpenisku nomaiņu, jauna apgaismojuma izbūvi Raiņa ielā, videonovērošanas sistēmas uzlabojumiem iedzīvotāju drošības uzraudzīšanai, kā arī jaunu autostāvvietu projektēšanu, apstādījumu veidošanu un citām iecerēm.

Budžetā iekļauti arī 10 000 eiro, kas paredzēti līdzdalībai jauna basketbola laukuma izveidei Jūrmalas parka zonā, kas drīzumā taps ar pazīstamā liepājnietka un NBA basketbolista Kristapa Porziņģa ģimenes fonda finansiālu atbalstu.

* **Dobeles novads**, pieņemot **2016. gada budžetu**, apliecina, ka spēj attīstīties ar saviem resursiem. Par to pārliecināts arī domes priekšsēdētājs **Andrejs Spridzāns**: "Kopš novada izveidošanas šis ir septītais budžets un pirmais, kas vērsts uz attīstību, izmantojot tikai pašvaldības pašas uzkrātos līdzekļus. Līdz šim situācijas stabilizācija un attīstība bija balstīta uz pieejamo Eiropas fondu līdzekļu piesaisti. Protams, arī šajā un turpmākajos gados mēs domāsim par ES fondu piesaisti un līdzekļu apgūšanu, ja būs tādas iespējas un tiks iedarbināti šie finanšu instrumenti, lai novada attīstību intensificētu."

Galvenā prioritāte budžetā ir novada attīstība. Otrs galvenais mērķis – lai cilvēki novadā justos droši, un tas attiecas gan uz sociālās drošības, gan vispār drošības jautājumiem. Viens no lielākajiem darbiem, ko dobelnieki šogad noteikti uzsāks, ir Dobeles pilsētas kultūras nama pilna renovācija. Tāpat tiks remontētas bibliotēkas, īpaši atbalstīti pašdarbības kolektīvi un kultūrvēsturisko vērtību saglabāšana, lai godam varētu sagaidīt Latvijas simtgadi, nepazaudējot savu identitāti un cieņu gan savās, gan mūsu valsts viesu acīs. Pašvaldība turpinās strādāt arī pie Dobeles pilsdrupu kapelas atjaunošanas projekta un visos pagastos turpinās infrastruktūras uzlabošanu un vides sakārtošanu. Vēl viens liels darbs, kas ieplānots par pašvaldības līdzekļiem un ņemot aizņēmumu Valsts kasē, ir pirmsskolas izglītības iestāžu sakārtošana. Šim nolūkam iecerēta finansiāli ļoti apjomīga programma – tiks investēts apmēram viens miljons eiro no pašvaldības budžeta un 400 tūkstoši eiro kā aizņēmums no Valsts kases.

* 18. februārī **Jelgavas domes** sēdē apstiprinātajā **2016. gada budžetā** noteiktās prioritātes ir nemainīgas – izglītība, sociālā aizsardzība un pilsētas infrastruktūra. Jelgavas pilsētas iedzīvotājiem tiks nodrošināti visi līdzšinējie sociālā atbalsta veidi.

Viena no 2016. gada prioritātēm, sākoties jaunajam ES budžeta plānošanas periodam, ir Eiropas struktūrfondu līdzekļu apguve – projektu sagatavošanai un izstrādei šogad atvēlēti 1,5 miljoni eiro. Šogad Jelgavas pilsētas pašvaldībai ir izdevies piesaistīt arī valsts investīciju līdzekļus, kas ļaus īstenot Atmosdas ielas rekonstrukciju. Pēc uzņēmēju ierosinājuma tiks uzsākti darbi pie rotācijas apļu projektēšanas Aviācijas ielas un Loka maģistrāles krustojumā. Šajā budžeta gadā uzsāks ēkas Zemgales prospektā 7 pielāgošanu pilsētas nevalstisko organizāciju un jauniešu centra izveidei.

Arī šogad vislielākie līdzekļi pilsētas budžetā ir plānoti izglītībai, izglītības iestāžu darbības nodrošināšanai un projektu realizēšanai – 42,5% no visiem pamatbudžeta izdevumiem. Paredzēts, ka, sākot ar jauno mācību gadu, sešgadniekiem ar īpašas apmācību un attīstības sistēmas "FasTrackKids" palīdzību atraktīvā veidā būs iespēja iepazīt dabas un komunikācijas zinātnes. Šim mērķim šogad plānots izveidot un aprīkot četras mācību bāzes – Zemgales reģiona Kompetenču attīstības centrā, Jelgavas Tehnoloģiju vidusskolā un pirmsskolas izglītības iestādēs "Zīļuks"

un "Kāpēcīši". 2016. gadā paliek spēkā arī līdzšinējie atvieglojumi skolēniem sabiedriskajā transportā, ēdināšanā un interešu izglītības jomā. Budžetā paredzēti līdzekļi Jelgavas 2. internātpamatskolas sporta zāles būvniecības pabeigšanai, kur atradīsies arī rehabilitācijas telpas.

* **Bauskas novada pašvaldības 2016. gada budžets** ir vērsts uz attīstību un pievilcīgākas dzīves un darba vides radīšanu iedzīvotājiem. Viens no lielākajiem izaicinājumiem būs ilgi gaidītā daudzfunkcionālā sporta un atpūtas centra (peldbaseina) būvniecības uzsākšana. Fiziskām aktivitātēm nāks par labu arī gājēju un riteņbraucēju celiņš no Bauskas uz Rītausmām, tāpat pastaigām un izbraucieniem svaigā gaisā noderēs šogad īstenojamais gājēju un riteņbraucēju tilts pār Mūsas upi starp Bausku un Bērzkalniem.

Šogad paredzēts rekonstruēt Elejas ielu Bauskā, asfaltēt vai bruģēt vairākas grunts seguma ielas vai to posmus pilsētā un pagastos. Tiks izstrādāti projekti vismaz 25 grants un šķembu seguma ceļu pārbūvei lauku teritorijās.

Lai paplašinātu sociālo pakalpojumu klāstu iedzīvotājiem, budžetā iekļauta higiēnas centra būvniecība Bauskā. Domājot par sabiedrisko kārtību un drošību, paredzēts uzsākt jaunas videonovērošanas sistēmas izbūvi pilsētā.

Kā jau katru gadu, ievērojama finansējuma daļa novirzīta izglītības iestāžu mācību vides uzlabošanai. Šogad tiks uzsākta Bauskas mūzikas skolas rekonstrukcija, nomainīts jumts Griķu pamatskolas vecajai ēkai un pirmsskolas izglītības iestādei "Pasaulīte", veikta telpu pārbūve Jaunsauls, Ozolaines un Uzvaras skolās, kā arī mazāka apjoma remontdarbi pārējās izglītības un vairākās kultūras iestādēs.

* **Iecavas novada dome** 16. februārī vienbalsīgi apstiprināja **pašvaldības budžetu 2016. gadam**. Tajā rasta iespēja piešķirt līdzekļus infrastruktūras objektu celtniecībai, transporta būvju rekonstrukcijai un rekonstrukcijas projektu izstrādei, kā arī pašvaldības teritorijas apsaimniekošanas un komunālās saimniecības attīstībai.

Lielākie šāgada budžeta finanšu līdzekļi paredzēti izglītības iestāžu uzturēšanai un ar izglītību saistīto pasākumu finansēšanai – 52% no plānotajiem kopējiem 2016. gada pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem. Viens no apjomīgākajiem projektiem būs Iecavas pirmsskolas izglītības iestādes "Cālītis" teritorijas labiekārtošana.

Otrs lielākais projekts, kura īstenošanai šogad plānots izlietot vairāk nekā divus miljonus eiro, ir Skolas ielas rekonstrukcijas otrā un trešā kārtā, kur tiks demontēta vecā siltumtrase, izbūvēta lietusūdens kanalizācijas sistēma, jauni sadzīves kanalizācijas un dzesamā ūdens tīkli, modernizēts ielas apgaismojums, vienā ielas pusē izbūvētas gājēju ietves un asfaltēta ielas brauktuve. Skolas ielas rekonstrukciju plānots pabeigt 2017. gadā.

* **Ķekavas novada dome** 8. februārī vienbalsīgi apstiprināja Ķekavas novada **pašvaldības budžetu 2016. gadam**, kas ir 37,3 miljonu eiro liels. Salīdzinājumā ar pagājušo gadu palielinājums vairāk nekā sešu miljonu eiro apmērā saistīts ar saņemto kredītu Ķekavas sākumskolas trešās kārtas būvniecībai un ielu rekonstrukcijai.

Ņemot vērā likuma izmaiņas, šogad pašvaldībai par 80% ir palielinājušās izmaksas pašvaldību izlīdzināšanas fondā, proti, šogad Ķekavas novadam jāmaksā citām pašvaldībām 3,8 milj. eiro (pērn – 2,1 milj. eiro). Budžeta nepietiekamie ieņēmumi lielā mērā iespaido pašvaldības iestāžu, uzņēmumu un infrastruktūras attīstību, jo pamatā visi līdzekļi jānovirza iestāžu uzturēšanas izdevumu segšanai. Taču arī šajā situācijā šogad plānoti lieli kapitālieguldījumi – Ķekavas sākumskolas celtniecības darbiem ielānoti līdzekļi 6,4 milj. eiro apmērā, ielu un ceļu rekonstrukcijai – 2,4 milj., ielu apgaismojuma uzturēšanai un rekonstrukcijai – 385 tūkstoši, pašvaldības īpašumā esošo ēku remontdarbiem – 395 tūkstoši eiro.

Laikā, kad par globāla mēroga problēmu kļuvis mazkustīgs dzīvesveids, Ķekavā uzsākta stratēģijas izstrāde, lai ieviestu noturīgas, veselīgu dzīvesveidu veicinošas tradīcijas un paradumus novada iedzīvotāju ikdienā. 9. februārī Ķekavā notika pirmā sanāksme projekta "Vietējo kopienu veselību veicinošu fizisko aktivitāšu stratēģiju izstrādes un īstenošanas prakses Eiropā" ietvaros, ko ar ES *Erasmus + Sport* programmas atbalstu īsteno Ķekavas novada pašvaldības Sporta aģentūra. Uz tikšanos bija aicināti vietējo sporta, izglītības, veselības aprūpes, sociālās jomas, senioru organizāciju pārstāvji, kā arī pašvaldības transporta, vides un teritoriālās plānošanas speciālisti, lai iepazītos ar projekta ideju un mērķiem un pārrunātu katras grupas iesaistes iespējas stratēģijas izstrādē un ieviešanā.

Ķekavas novada pašvaldība ir vienīgā pašvaldība Latvijā, kas ieguvusi iespēju veidot **fizisko aktivitāšu un veselīga dzīvesveida stratēģiju**, izmantojot Eiropas Savienības finansējumu.

* **Ogres novada pašvaldības dome** sēdē 18. februārī deputāti apstiprināja **pašvaldības budžetu 2016. gadam**.

Lielākais finansējuma apjoms – 15 881 172 eiro, kas izdevumos veido 29,7%, ir paredzēts izglītībai. Pašvaldības teritorijas un mājokļu apsaimniekošanai

ieplānoti 12 546 818 eiro jeb 23,5% no kopējo izdevumu apjoma. Trešais lielākais izdevumu apjoms paredzēts izdevumu kategorijā "Ekonomiskā darbība" – 17,5% jeb 9 345 484 eiro. Vispārējie valdības dienestu izdevumi ieplānoti 8,4% jeb 4 511 333 eiro, tajā skaitā izpildvaras darbības nodrošināšanai 3 227 766 eiro. Kultūrai paredzētais finansējums izdevumos veido 8,2% jeb 4 382 821 eiro. Sociālajai aizsardzībai budžetā paredzēti 6,3% jeb 3 390 661 eiro, sabiedriskajai kārtībai un drošībai – 1,3% jeb 672 435 eiro un veselībai – 0,1% jeb 34 520 eiro no izdevumu kopējā apjoma.

Uz 2016. gada 1. janvāri Ogres novada pašvaldībai bija 65 aizņēmumu līgumi. Kredītu neatmaksātā daļa veido 22 830 334 eiro. 2016. gada budžetā 1 610 450 eiro ieplānoti iepriekšējos gados ņemto 63 kredītu atmaksai.

* Šogad **Skrīveru novada budžets** apstiprināts agrāk, un kopumā skaitļi izskatās labi – atzīst Skrīveru novada domes priekšsēdētājs **Andris Zālītis**. Lūk, viņa komentārs.

– *Kā katru gadu, budžets ir sastādīts piesardzīgi, neplānojot neizdarāmus darbus. Šogad budžetā nosacīti vairāk līdzekļu paredzējam prioritātēm. No iepriekšējā gada bija ietaupīti līdzekļi, jo visu pērn ieplānoto nepaveicām, līdz ar to naudas bija vairāk. Lielākais gandarījums ir par to, ka šogad esam plānojuši paveikt vairāk nekā pērn un lielākās naudas summas tērēsim nopietniem darbiem. Vispirms iestāžu pārvietošanai – šo darbu esam iecerējuši šogad pabeigt. Uz ēku, kurā darbojas skolas internāts, pārcelsies Mūzikas un mākslas skola, bet jāsaglabā arī skolas internāts. Līdz reāliem stadiona pārbūves darbiem šogad varbūt vēl netiksim, taču tiks veikti visi priekšdarbi šajā jomā. Vispirms plānojam pabeigt vienu darbu, tad ķersimies klāt nākamajam. Šogad, iespējams, būs jāpieņem lēmums par kultūras nama siltināšanu. Ceļus turpinām uzturēt labā kārtībā, būtiskākais, ka centīsimies apstrādāt visas ielas ar pretputes līdzekli.*

Pašvaldības budžetā paredzēti līdzekļi arī Skrīveriem nozīmīgu, jau par tradīciju kļuvušu pasākumu orga-

nizēšanai, bet šajā gadā ieplānoti līdzekļi arī jaunam pasākumam – "Skrīveru sporta laureāts". Pēc gada pārtraukuma tiks izvērtētas arī sakoptākās sētas, un gada nogalē kopējā pasākumā godināsim gan sakoptāko sētu laureātus, gan uzņēmējus. Skrīveru Andreja Upīša vidusskola gatavojas absolventu un darbinieku salidojumam "Skrīveru skolai – 150", tāpēc pašvaldība ieplānojusi arī līdzekļus skolas telpu kosmētiskajiem remontiem, jaunām mēbelēm darbiniekiem un salidojuma rīkošanai.

* 25. februārī **Neretas novada** domes sēdē deputāti apstiprināja **2016. gada pašvaldības budžetu**, kas pamatbudžetā paredz plānotos ieņēmumus 3 207 078 un izdevumus – 3 582 484 eiro.

Viens no šāgada mērķiem ir lauku prioritāro grants ceļu rekonstrukcija pieejamības un uzņēmējdarbības veicināšanai. Katra pagasta pārvalde budžetā ieplānojusi līdzmaksājumus projekta realizācijai. Nemainīga Neretas novada pašvaldības prioritāte ir izglītība, kam šogad izdevumi plānoti 34,63% no pamatbudžeta kopējiem izdevumiem. Šī nauda paredzēta pirmskolas izglītības iestāžu un dienas centra, pamatskolu un vidusskolas darbības nodrošināšanai, kā arī mērķdotācijas pedagogu algām.

* **Jēkabpils pilsētas budžets 2016. gadam** tika apstiprināts 4. februārī.

Jēkabpils pilsētas domes priekšsēdētājs **Leonīds Salcevičs**: *"Budžets manā vadībā ir ticis gatavots jau 19 reizes, un jāatzīst, ka šis ir viens no labākajiem manis veidotajiem budžetiem ar tendenci uz izaugsmi. 2016. gadā virzīsimies labo pārmaiņu virzienā un realizēsim pagājušā gada septembrī noteiktās Jēkabpils pilsētas budžeta prioritātes – turpināsim izglītības iestāžu infrastruktūras sakārtošanu, atbalstīsim Jēkabpils Vēstures muzeja infrastruktūras un pakalpojumu uzlabošanu, veiksīm pilsētas ielu tīkla, tajā skaitā lietusūdens novadīšanas sistēmas sakārtošanu un turpināsim labiekārtot rekreācijas zonas un parkus. Lai uzlabotu ielu tīklu dzīvojamās mikrorajonos, veicinot ģimenēm piemērotu, drošu un pievilcīgu satiksmes infrastruktūru, šogad plānots uzsākt darbus Bebru mikrorajonā. No valsts mērķdotācijām Jēkabpilij piešķirts liels finansējums Jēkabpils Valsts ģimnāzijas sporta laukuma rekonstrukcijai. Tāpat pašvaldība plāno ņemt aizņēmumu arī 2. vidusskolas sporta laukuma atjaunošanai. 2016. gadā uzsāksim Pasta ielas pārbūvi. Projekta gaitā uzlabosim ielas un ietvju seguma tehnisko stāvokli, sakārtosim piegulošās*

ielas, atjaunosim ielas malā esošās zaļās zonas. Šā projekta ietvaros atjaunosim arī Ausekļa ielu."

* **Krustpils novada pašvaldības apstiprinātās 2016. gada budžeta** prioritātes ir četras: finansējuma nodrošināšana investīciju projektiem; vispārējās vidējās, pamatizglītības un pirmsskolas izglītības pieejamības nodrošināšana; sociālo vajadzību nodrošināšana un demogrāfijas pasākumu atbalsts; kultūras un sporta aktivitāšu un brīvā laika pavadīšanas iespēju nodrošināšana.

Jāpiebilst, ka 2016. gada budžetā plānots segt ar skolēnu ēdināšanu saistītās izmaksas 100% apmērā novada izglītības iestādēs novadā dzīvojošajiem un pusdienu izmaksas 50% apmērā skolēniem, kuri deklarēti Krustpils novada pašvaldībā, bet mācās citu pašvaldību izglītības iestādēs.

* **2016. gadā Līvānu novada pašvaldības budžeta** prioritāte ir pilsētas un novada infrastruktūras (ielu, skvēru, laukumu) labiekārtošana un rekonstrukcija, pašvaldības iestāžu un struktūrvienību sekmīgas darbības nodrošināšana, iedzīvotāju sociālā aizsardzība, atbalsts ģimenēm ar bērniem, kā arī valstī noteiktās minimālās darba algas palielināšana pašvaldībā, tās struktūrvienībās un budžeta iestādēs strādājošajiem. Turpmākajos gados būtisku izdevumu daļu veidos Eiropas Savienības fondu 2014.–2020. gadam plānošanas perioda attīstības projektu izstrāde, ieviešana un līdzfinansēšana.

Līvānu novada pašvaldības ilgtermiņa politika ir virzīta uz novada kā reģionālas nozīmes centra attīstību, pilnveidojot infrastruktūru un veidojot Līvānu novadu kā pievilcīgu dzīves vidi visu vecumu iedzīvotājiem, jo īpaši ģimenēm ar bērniem. Arī 2016. gadā ģimenēm ar bērniem, kuri apmeklē izglītības iestādes, tiks saglabāta iespēja saņemt pašvaldības apmaksātas brīvpusdienas, kā arī vienreizējo pabalstu daudz bērnu ģimenēm un bērna piedzimšanas pabalstu.

Iedzīvotāju sociālās labklājības veicināšanā lielākais kavēklis ir darba vietu trūkums, tāpēc turpmāk tiks īpaši akcentēts pašvaldības atbalsts uzņēmējdarbības attīstībai Līvānu novadā. Turpmākajos gados budžetā paredzēts līdzfinansējums Līvānu pilsētas industriālo zonu infrastruktūras sakārtošanai, radot pievilcīgu vidi uzņēmējdarbības attīstībai.

Šogad pašvaldība ņems aizņēmumus Valsts kasē meliorācijas sistēmu pārbūvei un atjaunošanai Līvānu novadā un pagastu ceļu pārbūvei.

* 10. februārī **Preiļu novada** domes ārkārtas sēdē deputāti apstiprināja **pašvaldības budžetu 2016. gadam**. Salīdzinot ar 2015. gadu, tas šogad pieaudzis par 2,4%.

Preiļu novada domes priekšsēdētāja **Maruta Plivda** norāda, ka pašvaldības budžeta izdevumus ir ietekmējis valsts noteiktais minimālās algas palielinājums, līdz ar to daļa no budžeta pieauguma jānovirza atlīdzībai, pārējais – pašvaldības autonomo funkciju izpildes nodrošināšanai un novada attīstības projektu īstenošanai. Preiļu novada pašvaldības prioritātes šogad būs atbalsts uzņēmējdarbībai un jaunu darba vietu radīšana novadā.

Lai realizētu apjomīgākus projektus, arī šogad tāpat kā iepriekšējos gados tiks piesaistīts ES fondu projektu finansējums. Sadaļā "Ekonomiskā darbība" ieplānoti līdzekļi 124 232 eiro apmērā, kas paredzēti uzņēmējdarbības atbalstam novadā – uzņēmējdarbības projektiem, pieredzes apmaiņai, semināru apmaksai, jauniešu centra un tūrisma informācijas centra darbības nodrošināšanai, atskurbtuves uzturēšanai un NVO aktivitāšu atbalstam.

2016. gada budžeta jaunums – šogad pirmo gadu pašvaldība ieplānojusi studējošiem novada jauniešiem stipendiju fondu 15 000 eiro apmērā.

Savukārt **Preiļu novada jaunatnes politikas attīstības programmā 2016.–2021. gadam**, ko izstrādājusi jaunatnes lietu speciāliste **Santa Ancāne** un Preiļu novada jauniešu centrs "ČETRI", nosprausta vīzija – Preiļu novads ir jauniešiem labvēlīga un pievilcīga vide, kas sekmē jauniešu veidošanos par vispusīgi attīstītiem, izglītotiem, sociāli nodrošinātiem, veselīgiem un uz demokrātiskām vērtībām vēršiem sabiedrības locekļiem. Jaunatnes politikas attīstības programmā noteiktas piecas jaunatnes politikas prioritātes Preiļu novadā: jauniešu informētība; jauniešu līdzdalība un brīvprātīgais darbs; jauniešu neformālā izglītība un brīvais laiks; jauniešu sociālā drošība un veselība; jauniešu nodarbinātība un uzņēmējdarbība.

* **Vietējā rīcības grupa "Daugavpils un Ilūkstes novadu partnerība "Kaimiņi"** ir sagatavojusi sabiedrības virzītu **vietējās attīstības stratēģiju 2015.–2020. gadam**, ko īsteno Daugavpils un Ilūkstes novados. Stratēģijas vīzija paredz uz ģimenes vērtībām balstītu iedzīvotāju attīstību rosināšu vidi Daugavpils un Ilūkstes novados, attīstītu uzņēmējdarbību un stipras vietējās kopienas ar savu daudzveidīgo identitāti.

Lai nodrošinātu ilgtspējīgu teritorijas attīstību, viens no izvirzītajiem stratēģiskajiem mērķiem paredz vietas ekonomikas stiprināšanu un uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides radīšanu, bet otrs – vietas potenciāla

attīstību, kvalitatīvas dzīves vides nodrošināšanu un dabas un kultūras resursu saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu.

Sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģijas finansēšanas avots ir Eiropas fonds lauku attīstībai un citi resursi.

* 18. februāra **Dagdas novada** domes sēdē tika apstiprināts **pašvaldības budžets 2016. gadam**, kurā kopējā plānotā izdevumu summa veido 8 986 357 eiro.

Šogad Dagdas novadā sadarbībā ar Lauku atbalsta dienestu plānots uzsākt investīciju projektu "Pašvaldības autoceļu Aleksandrova-Skudriķi un Poreče-Malcāni-Krasnopolē pārbūve, veicinot uzņēmējdarbību un apdzīvotības saglabāšanos", tāpat tiks turpināts projekts "Sabiedrība ar dvēseli", atbalstot un iesaistot novada biedrības un interešu grupas, kā arī plānots uzsākt dažus jaunus investīciju projektus.

Par Valsts kasē ņemtā aizņēmuma līdzekļiem paredzēts veikt remontus novada izglītības iestādēs – PII "Saulīte", Dagdas vidusskolā, Andrupenes pamatskolā un Ezernieku PII. Tāpat par aizņēmuma līdzekļiem tiks iegādāti divi mazlietoti transporta līdzekļi pašvaldības iestādes "Pilsētsaimniecība" un Andrupenes pagasta pārvaldes vajadzībām, uzsāks Ezernieku vidusskolas sporta zāles būvniecību un pabeigs katlumājas rekonstrukciju Dagdā.

* **Beverīnas novada pašvaldības 2016. gada budžetā** par galvenajām prioritātēm noteikti ceļi, izglītība, sociālie jautājumi un tautsaimniecība.

Šogad tiks turpināta novada izglītības iestāžu pilnveidošana, paredzot būtiskus ieguldījumus mācību

līdzekļu nodrošinājumā, inventārā, kā arī remontdarbos. Katrā novada pagastā remontēs pašvaldībai piederošo dzīvojamo fondu. Finansējums atvēlēts arī projektam "Sabiedrība ar dvēseli", energoefektivitātes pasākumu veikšanai daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās un tūrisma veicināšanai, tāpat kopdarbības sekmēšanai un biedrību līdzfinansējumiem.

* 17. februārī **Burtnieku novada pašvaldības** domes sēdē tika apstiprināti saistošie noteikumi "Par Burtnieku novada pašvaldības **2016. gada pamatbudžetu**" un "Par Burtnieku novada pašvaldības **2016. gada speciālo budžetu**". Šogad par budžeta prioritātēm noteikta izglītība, pašvaldības kultūras infrastruktūras objektu sakārtošana un pagastu teritoriju, ielu un autoceļu uzlabošana, kā arī novada attīstības projektu realizācija.

Izglītības jomā pašvaldība atbilstoši savām iespējām turpinās novirzīt līdzekļus izglītības iestāžu uzturēšanai un darbinieku atalgojumam. 2016. gadā paredzēts pabeigt Burtnieku Ausekļa vidusskolas reorganizāciju par Burtnieku Ausekļa pamatskolu. Pērnā gada nogalē pabeigta Valmieras pagasta pirmsskolas izglītības iestādes "Burtniņš" būvniecība, un tagad tajā var uzņemt 178 audzēkņus.

Lielākais īpatsvars 2016. gadā plānotajos pamatbudžeta izdevumos ir finansējums izglītībai – 46,2%, kam seko teritoriju un mājokļu apsaimniekošana ar 15,4% īpatsvaru, likumdošanas varas un izpildvaras institūcijas ar 15,3% īpatsvaru, atpūta, kultūra un reliģija – 10,6%, sociālā aizsardzība – 8,9%, ekonomiskā darbība – 2,4%, sabiedriskā kārtība un drošība – 0,9% un veselība – 0,3%.

Izglītības tīkla optimizācija

Skolu reforma Saldus novadā

Lai attīstītu izglītības nozari Saldus novadā un piesaistītu Eiropas Savienības finansējumu, pagājušā gada augustā Saldus novada domes deputāti apstiprināja prioritāros stratēģiskos virzienus vispārējās vidējās izglītības attīstībai Saldus novadā, respektīvi, nepieciešamību uz Saldus 1. un 2. vidusskolas bāzes veidot vienu reģionālo vidusskolu novada centrā, kā arī nolēma izstrādāt **izglītības pakalpojuma attīstības stratēģiju**. 17. decembra domes sēdē šī stratēģija tika apstiprināta.

Izglītības stratēģijas secinājumi un priekšlikumi sadalās divos blokos. Viens attiecas uz ES struktūrfondu finansējuma piesaisti, kura saņemšanai rekomendēts izvirzīt šādas mācību iestādes: vidusskolu grupā – Saldus 1. vidusskolu un Saldus 2. vidusskolu, uz abu bāzes veidojot vienu reģionālo vidusskolu; pamatskolu grupā – Saldus pamatskolu un Cieceres internātpamatskolu. Sākumskolu grupā izvirzīta Striķu pamatskola, to pārveidojot par Striķu sākumskolu, kurā atvērtā 1.–6. klase.

Otrs bloks ir par tām izglītības iestādēm, uz kurām tiek attiecinātas dažādas izmaiņas. Diemžēl neviena no šīm izglītības iestādēm arī pēc izmaiņām neatbilst prasībām, lai tās varētu pieteikt ES finansējuma saņemšanai. Stratēģijā ierosināts: uz Kalnu vidusskolas un Nīgrandes pamatskolas bāzes izveidot vienu izglītības iestādi – Kalnu vidusskolu; uz Rubas pamatskolas un Rubas speciālās internātpamatskolas bāzes izveidot vienu izglītības iestādi – Rubas internātpamatskolu; uz Nīgrandes pirmsskolas izglītības iestāžu "Griežīte" un "Straumīte" bāzes izveidot vienu PII; likvidēt Saldus 1. vidusskolas struktūrvienību "Sātiņi", saglabājot Sātiņos pirmsskolu un pievienojot to Saldus PII "Sienāzītis". Pārējo Saldus novada pašvaldības izglītības iestāžu statusu plānots saglabāt nemainīgu, kamēr izglītības iestāde spēj nodrošināt mācību plāna izpildi spēkā esošajā finansēšanas sistēmā.

Saskaņā ar apstiprināto stratēģiju šāgada 28. janvāra domes sēdē tika pieņemti lēmumi par rīcību attiecībā uz katru izglītības iestādi. Lai pretendētu uz ārējo finansējumu, lēmumi bija jāpieņem janvārī. Arī Izglī-

tības likums paredz, ka lēmumu var pieņemt ne vēlāk kā sešus mēnešus pirms izglītības iestādes reorganizācijas vai likvidācijas.

Par **Saldus 1. vidusskolas un Saldus 2. vidusskolas likvidēšanu un Saldus vidusskolas dibināšanu** – reģionālās vidusskolas (Saldus vidusskolas) darbība plānota Saldus 2. vidusskolas telpās. Ēka ir 18 gadus jaunāka nekā Saldus 1. vidusskolas ēka. Tās telpu un citas infrastruktūras sakārtošana izmaksā aptuveni trīs reizes lētāk nekā 1. vidusskolas ēku sakārtošana. Jāņem vērā, ka, šādi rīkojoties, vairāk ES finansējuma iespējams novirzīt citām novada izglītības iestādēm, kas atbilst atlases kritērijiem.

Jelgavas novadā reorganizēs trīs izglītības iestādes

“Lēmums par atsevišķu izglītības iestāžu reorganizāciju šobrīd vistiešākajā mērā saistīts ar skolēnu skaita samazinājumu, taču tas nenozīmē, ka Jelgavas novadā tiek slēgtas skolas un tajās apturēts izglītības process. Tieši pretēji – pašlaik, ņemot vērā demogrāfisko situāciju, tiek optimizēts izglītības iestāžu tīkls, un pašvaldība ir gatava attiecīgi reaģēt, tiklīdz izglītojamo skaits atkal palielināsies,” izmaiņas, kas skars Svētes pamatskolas Glūdas filiāli, Elejas vidusskolas Lielplatones filiāli un Līvberzes vidusskolu, komentē Jelgavas novada domes priekšsēdētājs **Ziedonis Caune**.

Svētes pamatskolas Glūdas filiāle tiks pievienota Glūdas pagasta pirmsskolas izglītības iestādei “**Taurenītis**”, bet **Elejas vidusskolas Lielplatones filiāle** – PII “**Kamenīte**”, taču ne vienā, ne otrā gadījumā līdzšinējās iestādes fiziski savu atrašanās vietu nemainīs. *“Tādējādi mēs vēl aizvien turpinām ievērot tik ļoti būtisko nosacījumu, ka mazākajiem bērniem izglītošanās iespējas jānodrošina pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai. Tā arī šajā gadījumā – pirmsskolas vecuma bērni pirmsskolas izglītības programmu varēs apgūt savā dzīvesvietā, bet skolas gaitas uzsākt kādā no tuvējām skolām,”* tā Z. Caune.

Jāuzsver, ka Jelgavas novada pašvaldība, sekojot Izglītības un zinātnes ministrijas uzstādījumiem attiecībā uz skolu tīkla optimizāciju, atkārtoti izvērtējusi visu novada izglītības iestāžu attīstības perspektīvas. Pērnā gada nogalē Jelgavas novada dome lēma par Elejas vidusskolas Lielplatones filiāles pievienošanu Elejas pirmsskolas izglītības iestādei “**Kamenīte**”, taču, kā uzsver Izglītības pārvaldes vadītāja **Ginta Avotiņa**, šis lēmums traktējams vairāk kā juridisku nianšu sakārtošana, jo pirmsskolas grupas tāpat kā līdz šim

turpinās darboties turpat Lielplatones muižas ēkā. Arī attiecībā uz Svētes pamatskolas Glūdas filiāles reorganizēšanu, juridiski to pievienojot bērnudārzam “**Taurenītis**”, atrašanās vieta faktiski netiek mainīta. Sākot ar 2016. gada septembri, tur vairs netiks nodrošinātas pamatzglītības programmas un paliks tikai pirmsskolas apmācība.

Savukārt ar 2017. gada 1. septembri līdzšinējā **Līvberzes vidusskola** iemantos **Līvberzes pamatskolas** statusu, jo nepietiekamā skolēnu skaita dēļ Līvberzē vairs netiks īstenotas vidusskolas programmas.

Bauskas novadā divu vidusskolu vietā būs divas pamatskolas

Izglītības un zinātnes ministrija izvērtējusi Bauskas novada domes vēstuli par **Īslīces vidusskolas un Uzvaras vidusskolas reorganizāciju** un saskaņo Bauskas novada domes 2015. gada 26. novembra sēdes lēmumus par Bauskas novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādes “**Īslīces vidusskola**” reorganizāciju par Bauskas novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādi “**Īslīces pamatskola**” un Bauskas novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādes “**Uzvaras vidusskola**” reorganizāciju par Bauskas novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādi “**Uzvaras pamatskola**” ar 2018. gada 31. augustu.

Savukārt 3. martā Bauskas Valsts ģimnāzijā, kopā aicinot Bauskas novada pašvaldības administrācijas, pārvalžu, iestāžu pārstāvjus, medijus un citas personas, notika SIA “**Karšu izdevniecība Jāņa sēta**” izstrādātās telpiskās plānošanas platformas Bauskas novadam un ar to saistīto pētījumu rezultātu prezentācija, ko priekšā cēla “**Karšu izdevniecības Jāņa sēta**” pārstāvis **Jānis Turlajs**. Pētnieks prezentēja arī priekšlikumus Bauskas novada izglītības iestāžu attīstības un optimizācijas plānam.

Atbilstoši noslēgtajam līgumam ar Bauskas novada domi SIA “**Karšu izdevniecība Jāņa sēta**” veikusi Bauskas novada deklarēto iedzīvotāju dzīvesvietas adresu, vecuma un izglītības iestāžu piepildījuma (skolas un pirmsskolas vecuma bērniem) datu apstrādi un attēlošanu uz WEB interaktīvās kartes, pievienotās vērtības aprēķinu vismaz 300 lielākajām kādreizējā Bauskas rajona teritorijā esošajām uzņēmumu struktūrvienībām un to telpisko analīzi, kā arī attēlošanu uz WEB interaktīvās kartes un sagatavojusi priekšlikumus Bauskas novada izglītības iestāžu attīstības un optimizācijas plānam un tā pamatojumu, kas balstīts uz demogrāfiskās un ekonomiskās situācijas analīzi Bauskas novadā (arī Latvijas kontekstā).

Aizkrauklē reorganizēs trīs skolas

Saskaņā ar Aizkraukles novada domes 2015. gada 29. decembra lēmumu “**Par Aizkraukles novada ģimnāzijas, Aizkraukles 1. vidusskolas un Aizkraukles pilsētas sākumskolas reorganizāciju**” ir uzsākts reorganizācijas process, kura rezultātā tiek **apvienotas Aizkraukles novada ģimnāzija, Aizkraukles pilsētas sākumskola un Aizkraukles 1. vidusskola**, izveidojot vienu izglītības iestādi – **Aizkraukles novada vidusskolu**.

Apvienotā skola turpinās īstenot reorganizācijā iesaistītajās mācību iestādēs visas šobrīd licencētās un akreditētās izglītības programmas. Turpmākajos divos gados mācības notiks trīs ēkās: Rūpniecības ielā 10, Draudzības krastmalā 5 un Lāčplēša ielā 21.

Preiļu novada Priekuļu pamatskolu pārveidos par sākumskolu

Sākot ar nākamo mācību gadu, Preiļu novada Priekuļu pamatskola tiks reorganizēta par sākumskolu – lēmums par skolas reorganizāciju pieņemts Preiļu novada domes kārtēajā sēdē februārī.

Reorganizējot Priekuļu pamatskolu, bērniem būs iespēja apgūt sākumskolas programmu un pirmskolas programmu, ievērojot principu – pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai. Pamatskolas programmu vietējie bērni varēs apgūt Preiļu novada tuvākajās izglītības iestādēs – Preiļu 1. pamatskolā un Preiļu Valsts ģimnāzijā, kas atrodas 12,5 km attālumā no Priekuļiem, kā arī Salas pamatskolā, kas izvietota 11 km attālumā. Pašvaldība nodrošinās skolēnu pārvadāšanu. Audzēkņiem tiks piedāvāta arī Preiļu Valsts ģimnāzijas dienesta viesnīca, tāpat papildus Preiļos iespējams apgūt dažādas interešu izglītības programmas un profesionālās ievirzes programmas mūzikā, mākslā un sportā. Novadā izglītības iestāžu attīstības tendences tāpat kā visā valstī ir saistītas ar demogrāfisko situāciju – īpaši laukos. Nelielam izglītojamo skaitam pamatskolas posmā modernas un kvalitatīvas izglītības piedāvājuma iespējas uz vietām ir problemātiskas. Tas nozīmē, ka, samazinoties izglītojamo skaitam lauku pamatskolās, pašvaldībai perspektīvā būs jāizskata jautājums par pārējo lauku pamatskolu reorganizāciju par sākumskolām. Nākamajā mācību gadā Preiļu Valsts ģimnāzija atvērs progimnāzijas klases, dabaszinību programma tiek licencēta arī Preiļu 1. pamatskolā. Šajās izglītības iestādēs ir plānots mācību procesa modernizācijai ieguldīt ES fondu līdzekļus.

Daugavpils novada deputāti nobalsojuši par izglītības iestāžu tīkla optimizāciju

Pēdējo piecu gadu laikā izglītojamo skaits obligātajā izglītības vecumā Daugavpils novadā samazinājies par 415 izglītojamiem. 2015./2016. mācību gadā, salīdzinot ar iepriekšējo mācību gadu, skolojamo ir par 97 mazāk. Pastāvot šādām tendencēm un atbilstoši pašreiz spēkā esošajam skolu finansēšanas modelim "nauda seko skolēnam", Daugavpils novada dome bija spiesta risināt jautājumu par novada skolu tīkla optimizēšanu.

Pernajā novembrī ar Daugavpils novada domes priekšsēdētājas rīkojumu izveidotā darba grupa izvērtēja Skrudalienas pagasta teritorijā esošo divu izglītības iestāžu nākotnes perspektīvas, ņemot vērā demogrāfisko situāciju un citus faktorus, kam ir būtiska nozīme kvalitatīva izglītības procesa nodrošināšanā. Skrudalienas pagasta teritorijā esošās Skrudalienas un Silenes pamatskolas atrodas tikai astoņu kilometru attālumā viena no otras un iestādēs tiek īstenotas vienādas pamatzglītības programmas. Ņemot vērā, ka Silenes pamatskolā šobrīd mācās vairāk bērnu nekā

Skrudalienā un ir labāki apstākļi, 25. februāra domes sēdē deputāti pieņēma lēmumu par **Skrudalienas pamatskolas likvidāciju**.

Tāpat tika pieņemts lēmums par **Nīcgales pamatskolas reorganizāciju par sākumskolu**, paredzot, ka 1. septembrī skolā vairs netiks uzņemti izglītojamie 7., 8. un 9. klasē.

Tabores un Laucesas pagastā ir nelabvēlīga demogrāfiskā situācija, jo katru gadu pagastos piedzimst divi – septiņi bērni, kas neļauj komplektēt pilnas 1. klases nevienā no šīm skolām. Tā kā skolēnu skaits **Birznieku pamatskolā** (47 skolēni) un **Tabores pamatskolā** (48 skolēni) ik gadu samazinās un nav iespējams nodrošināt kvalitatīvu izglītības procesu, tika pieņemts lēmums tās **likvidēt**. Taču uz likvidētās Birznieku pamatskolas bāzes **tiks dibināta Laucesas pamatskola**. Prognozē, ka 1. septembrī tajā varētu mācīties ap 75 izglītojamiem, kā arī pirmsskolas grupas apmeklēt ap 25 bērniem.

Krāslavas novadā slēgs četras skolas

2016. gada 1. augustā Krāslavas novadā tiks slēgtas trīs skolas – **Kalniešu pamatskola**, **Skaistas sākumskola** un **Krāslavas Grāfu Plāteru v.n. Poļu pamatskola**, bet pēc gada, 2017. gada 1. augustā, tāds pats liktenis gaida **Sauleskalna sākumskolu** – tādu lēmumu 28. janvārī Krāslavas novada domes sēdē pieņēma deputāti. Domes priekšsēdētājs **Gunārs Upenieks** uzsver, ka šā nepopulārā lēmuma pamatā ir nevis pašvaldības sarežģītā finansiālā situācija, bet informācija par skolēnu skaitu klasēs.

Krāslavas Grāfu Plāteru v.n. Poļu pamatskola, kurā pašlaik mācās 43 izglītojamie un strādā 16 pedagogi, tiks pievienota Krāslavas Varavīksnes vidusskolai. Taču gadījumā, ja tiks saņemts Vispasaules Poļu savienības finansējums, lēmums par Poļu pamatskolas slēgšanu nestāsies spēkā.

Gandrīz tikpat daudz audzēkņu ir arī Kalniešu pamatskolā, plānots, ka 1. septembrī skolas gaitas tajā uzsāks 38 bērni, kuriem atbilstoši savam vecumam ir jāsaņem obligātā izglītība. Jau tagad 26 bērni no Kalniešu pagasta mācās Krāslavas skolās. Jāatzīmē, ka 19 no tiem apgūst mazākumtautību izglītības programmu, pēc kuras strādā arī Kalniešu pamatskola, tomēr bērni un viņu vecāki dod priekšroku pilsētas skolai.

Skaistas sākumskolā pašlaik ir trīs klases – 1., 2. un 4., un tajās mācās 15 bērnu.

Lai lauku teritorijās būtu nodrošināta pirmsskolas izglītības programmas apguve, **Kombuļos un Skaistā tiks izveidotas Krāslavas pirmsskolas izglītības iestādes "Pienenīte" struktūrvienības**, līdz ar to mazuli varēs gatavoties skolai netālu no savām mājām.

Neapšaubāmi, viens no sāpīgākajiem jautājumiem ir šo četru skolu pedagogu iekārtošanās darbā. Kalniešu pamatskolā bez darba paliek seši skolotāji, Skaistas sākumskolā darbu zaudēs divi pedagogi. Vissarežģītākajā situācijā būs pirmspensijas vecuma skolotāji.

Gunārs Upenieks: *"Kad pagājušā gada rudenī pedagogi gatavojās streikam, es pievērsu uzmanību tam, ka būtu pareizi pieprasīt, lai valdība ne tikai paaugstinātu darba algas, bet arī nodrošinātu visas sociālās garantijas, tajā skaitā pensionēšanās vecuma pazemināšanu pedagogiem. Domāju, ka mums ir nepieciešams apvienot pūles un vērsties pie valdības ar noteiktiem priekšlikumiem šajā jomā."*

Skolu tīkls tiks optimizēts arī Rēzeknes novadā

Rēzeknes novada domes izveidotā darba grupa pirmsskolas izglītības iestāžu un skolu tīkla optimizēšanai apkopojusi informāciju par skolēnu skaitu un tā dinamiku novada izglītības iestādēs, pirmsskolas vecuma bērnu līdz četru gadu vecumam skaitu, pedagogu skaitu un noslogojumu izglītības iestādēs, darba samaksas sadalījumu (valsts mērķdotācija un pašvaldības līdzfinansējums), tehniskā personāla skaitu un noslogojumu, ēku uzturēšanas izdevumus, skolēnu pārvadājumus un cita veida informāciju. Diemžēl apkopotie rezultāti neiepriecina – zemā dzimstība un iedzīvotāju aizplūšana no laukiem ir skārusi arī Rēzeknes novadu, izraisot skolēnu skaita sarukšanu pēdējo sešu gadu laikā par 700 audzēkņiem. Darba grupa izstrādājusi **Rēzeknes novada izglītības iestāžu optimizācijas variantus**, kas tika apspriesti un atbalstīti Izglītības, kultūras un sporta pastāvīgās komitejas sēdē 11. februārī.

Izstrādātie priekšlikumi ir šādi: ar 2016. gada 19. augustu **slēgt Kalnezeru Katoļu pamatskolu un Zarečnajas pamatskolu**, kā arī ar 2016. gada 1. septembri **Mākonkalna pirmsskolas izglītības iestādi pārveidot par Kaunatas PII "Zvaniņš" struktūrvienību**.

Kā paskaidroja Izglītības pārvaldes vadītājas vietnieks **Valis Deksnis**, situācijas analīze veikta, ievērojot trīs pamatnostādnes: izglītības pieejamība, izglītības kva-

litāte un izmaksu efektivitāte. Tā kā valsts mērķdotācijas nepietiek, šobrīd novads no sava budžeta tērē ievērojamus līdzekļus, lai nodrošinātu pagarinātās dienas grupas, interešu izglītību, bibliotēkārū darba samaksu u.c. Novada pašvaldības piešķirtais finansējums skolu un pirmsskolas pedagogiem ar katru gadu pieaug: 2013. gadā tas bija 725 958 eiro, bet 2015. gadā jau pārsniedzis miljonu.

Novada pašvaldība sadarbībā ar pagastu pārvaldēm meklēs risinājumus skolu ēku infrastruktūras izmantošanai turpmāk. Kalnezeru Katoļu pamatskolas sporta zāli turpinās izmantot iedzīvotāji sporta aktivitātēm, savukārt Zarečnajas pamatskolas ēku varētu izmantot kā vietu sociālo pakalpojumu sniegšanai vai jauniešu vasaras nometņu rīkošanai.

Ja problēmas ar skolēnu skaita samazināšanos šajās skolās būtu īslaicīgas, domes deputāti lemtu par papildu naudas piešķiršanu no budžeta, taču ilgtermiņa prognozes diemžēl nevieš optimismu, tāpēc nākas pieņemt šādu nepopulāru un sāpīgu lēmumu.

Madonas novada Mārcienas pamatskolas statusa maiņa

Ņemot vērā demogrāfisko situāciju Mārcienas pagastā, straujo izglītojamo skaita samazinājumu pamatskolā pēdējo piecu gadu laikā, apvienoto klašu īpatsvaru un nepietiekamo valsts finansējumu pedagogu darba samaksai, sākot ar 2016. gada 1. septembri, līdzšinējā **Mārcienas pamatskola pāries sākumskolas statusā**. Šī būs pirmā šāda tipa skola Madonas novadā.

Mācības turpmāk tiks organizētas 1.–6. klašu skolēniem un pirmsskolas audzēkņiem.

Apes novada piecu izglītības iestāžu reorganizācija

25. februārī Apes novada domes sēdē deputāti vienojās par piecu Apes novada izglītības iestāžu reorganizēšanu.

Lielas diskusijas bija par Ojāra Vācieša Gaujienas vidusskolu un Gaujienas mūzikas un mākslas skolu, jo izglītojamo skaits abās iestādēs ar katru gadu samazinās. Deputāti nobalsoja par Apes novada pašvaldības izglītības iestāžu **"Ojāra Vācieša Gaujienas vidusskola"** un **"Gaujienas mūzikas un mākslas skola"** apvienošanu par Apes novada pašvaldības izglītības iestādi **"Gaujienas mūzikas un mākslas pamatskola"** pamatizglītības, profesionālās ievirzes mākslas un mūzikas realizēšanai, sākot ar 2016. gada 1. septembri. Lai nodrošinātu vidējās izglītības ieguves iespējas Apes novadā, deputāti lēma par vienas vidusskolas saglabāšanu novadā, **reorganizējot Dāvja Ozoliņa Apes vidusskolu** par izglītības iestādi **"Apes vidusskola"** pamatizglītības un vidējās izglītības programmu realizēšanai, sākot ar 2016. gada 1. septembri. Apes vidusskola kopā ar Gaujienas vidusskolas posma pedagogiem nodrošinās arī Ojāra Vācieša Gaujienas vidusskolas vidējās izglītības programmu īstenošanu un vidusskolas posma skolēnu turpmāko apmācību gan Apē, gan Gaujienā, nodrošinot visu uz reorganizācijas uzsākšanas brīdi licencēto mācību

programmu realizāciju. Šādi tiks saglabāta iespēja izmantot abu vidusskolu spēcīgās iestrādes, augsti profesionālos pedagogu kadrus, materiāli tehnisko bāzi – Apes vidusskolas sporta kompleksu, Gaujienas dabaszinību priekšmetu kabinetu, vienlaikus nodrošinot Ministru kabineta noteikto izglītojamo skaitu. Ņemot vērā, ka Apes vidusskolas 9. klasi šogad beidz 15, bet Gaujienas vidusskolas 9. klasi – deviņi izglītojamie, jaunieši tiek aicināti izmantot šo novada doto iespēju turpināt mācības Apes vidusskolā un skolas mācību punktā Gaujienā.

Savukārt ar 2017. gada 1. septembri **Vidagas Sikšņu pamatskola tiks reorganizēta** par izglītības iestādi "**Sikšņu sākumskola**" pamatizglītības pirmā posma (1.–6. klase) un pirmsskolas izglītības programmu realizēšanai un **Trapenes pamatskola tiks reorganizēta** par izglītības iestādi "**Trapenes sākumskola**" pamatizglītības pirmā posma un pirmsskolas izglītības programmu realizēšanai. Šāds lēmums pieņemts, lai dotu iespēju vidējā posma skolēniem un viņu vecākiem iepazīties ar mācību procesa organizāciju Gaujienā un Apē un pārliecināties par pašvaldības transporta nodrošinājumu starp pagastiem, veicot skolēnu pārvadājumus uz izglītības iestādēm. Pēc izglītības iestāžu reorganizācijas tiks novērsta piespiedu nepieciešamība 7.–9. klašu posmā bērniem zināšanas apgūt apvienotajās klasēs.

Ņemot vērā, ka 28. janvārī izveidotā komisija, kas tiks papildināta ar izglītības iestāžu vadības pārstāvjiem un sabiedrības (izglītības iestāžu padomju) pārstāvjiem, turpinās darbu pie reorganizācijas modeļa pilnveidošanas, iespējami jauni risinājumi, jo pašvaldības mērķis nav izglītības iestāžu likvidēšana, bet gan iespēja bērniem apgūt kvalitatīvu izglītību iespējami tuvāk dzīvesvietai. Šāda reforma dod iespēju saglabāt izglītības iestādes katrā pagastā.

Kocēnu novadā reorganizēs PII "Cielaviņa" Dikļos un filiāli Zilākalnā

Lai veicinātu iestāžu attīstību, kā arī sniegto pakalpojumu un bērnu izglītības kvalitātes paaugstināšanu, Kocēnu novada domes sēdē tika nolemts **reorganizēt pirmsskolas izglītības iestādi "Cielaviņa" Dikļos un PII "Cielaviņa" filiāli Zilākalnā, tās pievienojot Jura Neikena Dikļu pamatskolai.**

Iestāžu audzēkņiem un audzēkņu vecākiem pakalpojumi tiks nodrošināti tāpat kā līdz šim, un ierastais režīms un izmaksas reorganizācijas dēļ nemainīsies. Ikdienu procesi notiks, kā ierasts – faktiski tās joprojām būs kā atsevišķas iestādes, tikai ar vienotu administratīvo aparātu un vienu direktoru, tādējādi ietaupot finanšu līdzekļus un rodot papildu iespējas turpmākai attīstībai. Nozīmīgs ieguvums būs tas, ka PII audzēkņiem piecu un sešgadīgo programmā īpaša vērība tiks pievērsta pakāpeniskai audzēkņu integrēšanai skolas gaitām, mazinot bērnos pārdzīvojumus par krasajām izmaiņām, uzsākot mācības 1. klasē.

Reorganizācija tiks pabeigta ne vēlāk kā līdz 2016. gada 31. augustam.

Turpinās darbs pie Saulkrastu novada izglītības stratēģijas izstrādes

2015. gadā Ministru kabinets apstiprināja noteikumus, nosakot minimālo skolēnu skaitu 10. klases atvēršanai un vidusskolas klasēs, līdz ar to pērnā gada nogalē Saulkrastu novada dome pieņēma lēmumu par **Saulkrastu novada izglītības attīstības koncepcijas 2016.–2021. gadam** izstrādi un darba grupas izveidi, kuras sastāvā ir Saulkrastu novada domes un pašvaldības izglītības iestāžu vadība un vecāku padomju priekšsēdētāji. Stratēģijas izstrādi vada SIA "Dynamic University". Darba grupas galvenie uzdevumi: saglabāt kvalitatīvu vidusskolas izglītību Saulkrastu novadā un nodrošināt 10. klases atvēršanu 2016./2017. mācību gadā; nodrošināt nepieciešamo vietu skaitu pirmsskolas vecuma bērniem bērnudārzā, vēlams pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai; risināt Vidzemes jūrmalas Mūzikas un mākslas skolas telpu nodrošinājumu. Visi šie jautājumi prasa nozīmīgus finanšu ieguldījumus.

Marta beigās notika darba grupas kārtējā tikšanās, kad tika detalizēti izskatīti ekspertu iesniegtie piedāvājumi izglītības iestāžu reorganizācijai. Darba grupā ir panākta vienošanās darīt visu iespējamo, lai nonāktu pie viena, visiem pieņemama un pamatota modeļa, ar kuru iepazīstināt un nodot to apspriešanai iedzīvotājiem un Saulkrastu novada domei apstiprināšanai. Apkopojums un iespējamie risinājumi sabiedriskai izvērtēšanai tiks nodoti aprīļa otrajā pusē.

Līdz jaunā mācību gada sākumam Latvijā tiks slēgtas 17 izglītības iestādes

2016. gadā Izglītības un zinātnes ministrija jau saskaņojusi 15 izglītības iestāžu likvidēšanu, taču viena no tām paredzēta 2017. gada augustā. Turklāt vēl pagājušajā gadā IZM Alūksnes novadā saskaņoja Mārkalnes pamatskolas slēgšanu, savukārt Ventspils novadā – Jūrkalnes pamatskolas slēgšanu, kas notiks šovasar. Jelgavas novadā tiks likvidēta arī Elejas vidusskolas Lielplatones filiāle, to pievienojot Elejas pirmsskolas izglītības iestādei "Kamenīte".

Tādējādi šis mācību gads būs pēdējais 17 izglītības iestādēm – jūlijā Bauskas novadā tiks likvidēta Mežotnes internātvidusskola. Vasaras vidū Gulbenes novadā likvidēs Daukstu pamatskolu, bet Ventspils novadā augustā slēgs Zlēku pamatskolu. Jūlija beigās tiks likvidēta arī Saldus 1. vidusskola un Saldus 2. vidusskola, kā arī slēgs Nīgrandes pamatskolu, to pievienojot Saldus novada pašvaldības Kalnu vidusskolai, un Nīgrandes pirmsskolas izglītības iestāde "Griezīte", to pievienojot Nīgrandes PII "Straumīte". Saldus 1. vidusskolas struktūrvienības Sātiņu pamatskola izglītības programmu īstenošana līdz ar iestādes slēgšanu tiks nodota Saldus PII "Sienāzītis". Krāslavas novadā augusta sākumā slēgs Kalniešu pamatskolu, Skaistas sākumskolu un Saulskalna sākumskolu, bet Rēzeknes novadā augusta otrajā pusē tiks slēgta Kalnezeru Katolju pamatskola. Augusta beigās Daugavpils novadā durvis slēgs arī Tabores pamatskola, Birznieku pamatskola un Skrudalienas pamatskola, to pievienojot Silenes pamatskolai. Šā gada sākumā jau tika slēgtas trīs izglītības iestādes.

IZM šogad arī saskaņojusi vēl 19 reorganizācijas procesus, no kuriem 14 notiks šogad. Vēl pērn ministrija saskaņoja arī Burtnieku Ausekļa vidusskolas reorganizāciju, to pārveidojot par Burtnieku Ausekļa pamatskolu. Līdz ar to 2016. gadā paredzēti 15 reorganizācijas procesi, kuros kopumā iesaistītas 22 izglītības iestādes.

Šogad IZM jau saskaņojusi arī četru jaunu izglītības iestāžu dibināšanu: Ventspils novadā dibināta Zlēku pirmsskolas izglītības iestāde "Rūķītis", Saldus novadā – Saldus vidusskola, Tukuma novadā – pirmsskolas izglītības iestāde "Lotte" un Daugavpils novadā – Laucesas pamatskola.

Vienotie klientu apkalpošanas centri

* 10. februārī **Brocēnu novada** domes telpās tika oficiāli atklāts Valsts un pašvaldību vienotais klientu apkalpošanas centrs (VPVKAC), kur privātpersonas un uzņēmēji var saņemt novada pašvaldības un astoņu valsts iestāžu pakalpojumus: Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA), Valsts ieņēmumu dienesta (VID), Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA), Uzņēmumu reģistra (UR), Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP), Valsts darba inspekcijas (VDI), Valsts zemes dienesta (VZD) un Lauku atbalsta dienesta (LAD) pakalpojumus.

* 1. martā **Jaunpils novada** pašvaldības vadītāja **Ligita Gintere**, Valsts un pašvaldību vienotā klientu apkalpošanas centra speciāliste **Dina Ločmele** un nodokļu administratore **Ilze Zorika**, atklājot jaunā centra telpas Jaunpils domē, aicināja vietējos iedzīvotājus

izmantot tagad vienviet pieejamos pašvaldības un valsts iestāžu pakalpojumus. Tāpat šeit var saņemt konsultācijas par e-pakalpojumu lietošanu, praktisku palīdzību darbā ar datoru, internetu un eID viedkartes lasītāju, kā arī iegūt informāciju par tuvākajām valsts iestāžu reģionālajām struktūrvienībām, to darba laikiem un pakalpojumu pieteikšanas kārtību. VPVKAC izveidei Jaunpils pašvaldība saņēma valsts mērķdotāciju 9512 eiro apmērā.

* 31. martā **Salas novada** domes ēkā darbu uzsākušais Valsts un pašvaldību vienotais klientu apkalpošanas centrs piedāvā pakalpojumus gan klātienē, gan konsultācijas par e-pakalpojumiem, gan cita veida informāciju. Te var klātienē pieteikt Valsts ieņēmumu dienesta un Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras pakalpojumus, kā arī saņemt savas pašvaldības sniegtos pakalpojumus. Tāpat iespējams konsultēties par septiņu valsts iestāžu e-pakalpojumiem un saņemt praktisku palīdzību darbā ar datoru, internetu un eID kartes lasītāju.

* 1. aprīlī darbu uzsācis vienotais klientu apkalpošanas centrs **Tukuma novada** domes ēkā, kas izveidots uz domes Apmeklētāju pieņemšanas un informācijas centra bāzes. Mērķis ir "zem viena jumta" sniegt iedzīvotājiem valsts un pašvaldības publiskos pakalpojumus un izveidot uz klientu orientētu vienotu pakalpojumu un informatīvo vidi. Fiziski vienuviet savus pakalpojumus kopš 1. aprīļa Valsts un pašvaldību vienotajā klientu apkalpošanas Tukuma centrā sniedz Tukuma novada pašvaldība, Valsts ieņēmumu dienests, Valsts zemes dienests un Valsts veselības inspekcija. Pašvaldība ir noslēgusi sadarbības līgumu arī ar Uzņēmumu reģistru un Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūru. Pašvaldības darbinieki nodrošinās šo iestāžu pakalpojuma pieprasīšanas iesnieguma pieņemšanu un rezultāta izsniegšanu, kā arī informēs klientus par iestāžu e-pakalpojumiem, lai veicinātu aktīvāku e-pakalpojumu izmantošanu vienotajā valsts un pašvaldību pakalpojumu portālā www.lat-vija.lv. Tukuma novada pašvaldība turpinās uzrunāt valsts iestādes: Lauksaimniecības atbalsta dienestu, Valsts darba inspekciju, Valsts vides pārvaldi un aicinās slēgt sadarbības līgumu, lai nodrošinātu iedzīvotājiem pieejamus valsts un pašvaldības publiskos pakalpojumus vienviet – VPVKAC.

* 1. aprīlī tika atklāts arī **Pāvilostas novada** Valsts un pašvaldību vienotais klientu apkalpošanas centrs novada pašvaldības ēkā Pāvilostā, Dzintaru ielā 73, un Vērgales pagasta pārvaldē Vērgalē, "Pagastmājā". Pāvilostas novada privātpersonas un uzņēmēji var saņemt konsultācijas un pakalpojumus šādu valsts iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem: VID, VSAA, NVA, VDI, LAD, UR, PMLP, VZD. Pagājušā gada nogalē, Pāvilostas novada domei lemjot par VPVKAC izveidi, viennozīmīgi tika domāts par priekšrocībām, ko tas sniegs novada iedzīvotājiem. Saņemot valsts iestāžu pakalpojumus vienuviet, iedzīvotāji var ietaupīt gan laiku, gan līdzekļus, jo tuvākā valsts iestāžu atrašanās vieta ir Liepāja. Īpaši nozīmīgi tas ir iedzīvotājiem, kas pārvietojas ar sabiedrisko transportu, kā arī tiem, kam darba vieta ir novadā un darba laikā nav iespējas nokļūt līdz vajadzīgajai valsts iestādei. Nozīmīgs arī fakts, ka daudzus pakalpojumus valsts iestādes piedāvā kā e-pakalpojumus, tomēr ne visi iedzīvotāji ir informēti par to izmantošanas sniegtajām priekšrocībām. Lai popularizētu valsts iestāžu piedāvāto e-pakalpojumu izmantošanu, VPVKAC darbinieki sniegs konsultācijas, kā arī praktiski palīdzēs pakalpojumu izmantošanā.

Valdība atbalsta vienotu kārtību valsts finansējuma piešķiršanai pašvaldībām VPVKAC uzturēšanai

29. martā valdība apstiprināja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas izstrādāto kārtību, kādā pašvaldībām 2016. gadā tiek piešķirta valsts budžeta dotācija Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru tīkla uzturēšanai.

Apstiprinātā kārtība paredz finansējuma sadales principus, lai nodrošinātu pērn izveidotā Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru tīkla uzturēšanu. Pamatojoties uz piešķirto valsts budžeta dotācijas apmēru, kas ir 517,6 tūkstoši eiro, 2016. gadā tiks nodrošināta 56 novadu un trīs reģionālās nozīmes vienoto klientu apkalpošanas centru darbība.

VPVKAC tīkla izveidošanas mērķis ir nodrošināt iespējas Latvijas novadu iedzīvotājiem un uzņēmējiem savas pašvaldības un noteiktus valsts publiskos pakalpojumus saņemt vienkopus – ātrāk, ērtāk, izdevīgāk.

VPVKAC darbības statistika

Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru darbību ar savu programmatūru tehniski nodrošina Ventspils Digitālais centrs (VDC). Lūk, viņu apkopotā centru darbības statistika.

* No 2015. gada 1. oktobra līdz 2016. gada 7. aprīlim VPVKAC ir pieņēmuši un apstrādājuši **13 190 pakalpojumus**.

* VPVKAC paveiktais (daži centri gan nule uzsākuši darbu, tāpēc sniegto pakalpojumu skaits ir pavisam niecīgs):

Ķekavas novads (Ķekavas pagasts) – 2134; Auces novads (Auces pilsēta) – 843; Dagdas novads – 668; Viļānu novads – 637; Ādažu novads – 601; Ilūkstes

novads – 439; Salacgrīvas novads – 389; Strenču novads – 355; Carnikavas novads – 340; Lielvārdes novads – 329; Varakļānu novads – 317; Viļakas novads – 300; Rojas novads – 296; Apes novads – 291; Saulkrastu novads – 289; Pļaviņu novads – 286; Alojās novads – 277; Nīcas novads (Nīcas pagasts) – 274; Aglonas novads (Aglonas pagasts) – 236; Kandavas novads – 220; Skrundas novads – 203; Neretas novads (Neretas pagasts) – 200; Ciblas novads (Blontu pagasts) – 195; Inčukalna novads (Inčukalna pagasts) – 193; Dundagas novads (Dundagas pagasts) – 181; Raunas novads (Raunas pagasts) – 155; Viesītes novads (Viesītes pilsēta) – 140; Brocēnu novads un Stopiņu novads – 131; Jaunpiebalgas novads (Jaunpiebalgas pagasts) – 129; Cesvaines novads – 128; Rūjienas novads – 125; Amatas novads (Nītaures pagasts) – 124; Lubānas novads – 117; Rugāju novads (Lazdukalna pagasts) – 104; Rundāles novads (Rundāles pagasts) – 88; Grobiņas novads un Rucavas novads – 87; Vainodes novads (Vainodes pagasts) – 81; Alsungas novads – 80; Naukšēnu novads (Naukšēnu pagasts) – 77; Jelgavas novads (Kalnciema pagasts) – 76; Jelgavas novads (Līvberzes pagasts) – 74; Jelgavas novads (Valgundes pagasts) – 66; Pārgaujas novads (Stalbes pagasts) – 64; Jelgavas novads (Elejas pagasts) – 61; Beverīnas novads (Triekātas pagasts) – 53; Baltinavas novads – 52; Rugāju novads (Rugāju pagasts) – 50; Riebiņu novads (Riebiņu pagasts) – 49; Tērvetes novads (Tērvetes pagasts) – 45; Jelgavas novads (Glūdas pagasts) – 42; Kocēnu novads (Kocēnu pagasts) – 38; Ozolnieku novads (Salgales pagasts) – 34; Sējas novads – 32; Rucavas novads (Dunikas pagasts) – 27; Jaunpils novads (Jaunpils pagasts) – 25; Jelgavas novads (Vilces pagasts) – 23; Daugavpils novads (Višķu pagasts) – 19; Jelgavas novads (Jaunsvirlaukas pagasts) – 17; Jelgavas novads (Zaļenieku pagasts) – 11; Jelgavas novads (Lielplatones pagasts) – 8; Salas novads (Salas pagasts) – 7; Jelgavas novads (Jelgava) – 6; Jelgavas novads (Platonas pagasts, Sesavas pagasts un Svētes pagasts) – 6; Jelgavas novads (Vircavas pagasts) – 4; Pāvilostas novads (Pāvilostas pilsēta) – 2; Aknīstes novads (Aknīstes pilsēta), Alūksnes novads, Balvu novads, Gulbenes novads, Krāslavas novads, Kuldīgas novads, Limbažu novads, Madonas novads, Ozolnieku novads (Cenu pagasts un Salgales pagasts), Salaspils novads (Salaspils pilsēta), Siguldas novads, Smiltenes novads, Talsu novads un Tukuma novads – 0.

*** Populārākie pakalpojumi**

VSAA – slimības pabalsts (5113); apbedīšanas pabalsts (627); ģimenes valsts pabalsts (395); bērna piedzimšanas pabalsts (369); maternitātes pabalsts (323); bezdarbnieka pabalsts (277); vecāku pabalsts (214); bērna kopšanas pabalsts (193); vienreizējs pabalsts mirušā pensionāra laulātajam (pensionāram) (190); paternitātes pabalsts (167); pabalsts transporta izdevumu kompensēšanai invalīdam, kuram ir apgrūtināta pārvietošanās (80); pabalsts invalīdam, kuram nepieciešama kopšana (75); invaliditātes pensija (66); valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts (21); bērna invalīda

kopšanas pabalsts (9); vecuma pensijas pārrēķins sakarā ar uzkrāto pensijas kapitālu periodā pēc pensijas piešķiršanas/pārrēķināšanas (4)

VID – gada ienākumu deklarāciju pieņemšana (817); elektroniskā algas nodokļa grāmatiņa (224); pieteikšanās Elektroniskās deklarēšanas sistēmas (EDS) lietošanai (219); iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojumi (107)

VPVKAC konsultācijas – Valsts ieņēmumu dienests (1466); cits (709); Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (454); Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde (285); Lauku atbalsta dienests (273); Latvija.lv pakalpojumi (171); pašvaldību pakalpojumi (153); Nodarbinātības valsts aģentūra (66); Uzņēmumu reģistrs (59); Valsts zemes dienests (45); Valsts darba inspekcija (4); Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (1)

Ēnu diena

Visā Latvijā 10. februārī jau 15. reizi notika ikgadējā karjeras izglītības akcija jeb Ēnu diena – gan Bauskā un Preiļos, gan Rīgā un Daugavpilī, gan citviet Latvijā. Daudz “ēnotāju” bija arī pašvaldību domju priekšsēdētājiem un administrāciju darbiniekiem.

no Dobeles novada skolām, bet arī no Jelgavas un Rīgas. Tā rīdzinieks Aleksandrs mācās būvinženieriju Birmingemas koledžā Lielbritānijā un Dobelē bija ieradies ēnot arhitektu un būvvaldes vadītāju **Jāni Kukšu**.

Liepājas domē “ēnoja” 23 skolēni.

Jelgavā jauniešiem vislielākā interese bija tieši par Jelgavas pilsētas pašvaldības darbu – 146 jaunieši “ēnoja” gan Jelgavas domes priekšsēdētāju **Andri Rāviņu** un viņa vietniekus, gan arī juristu, projektu vadītāju, nekustamā īpašuma vērtētāju, būvinspektoru, ainavu arhitektu, ģeodēzistu, kartogrāfu, jaunatnes lietu speciālistu, kultūras darba organizatoru un citus. Šogad vairāk nekā citus gadus interese par “ēnošanas” iespējām Jelgavā bijusi arī no jauniešiem, kuri dzīvo un mācās ārpus Jelgavas.

Bauskas novada pašvaldība tradicionāli jau vairākus gadus piedalās šajā karjeras izglītības programmā 1.–12. klašu skolēniem. Šogad pašvaldībā “ēnotāji” bija pieteikušies Būvvaldes arhitektam un Attīstības un plānošanas nodaļas projektu vadītājam.

10. februārī **Vecumnieku novada** domē viesojās Vecumnieku un Skaistkalnes vidusskolas 9. klašu audzēkņi. Kopumā 23 skolēni trīs stundu garumā vēroja interesējošās profesijas pārstāvja ikdienu Vecumnieku novada domē. Jaunieši atzina, ka šajā dienā uzzinājuši daudz ko jaunu, klausījušies speciālistos ar interesi un ir ļoti gandarīti par paveiktiem praktiskiem darbiem, ko nekad nebija darījuši. Daži

Arī **Dobeles novada** pašvaldība iesaistījās biedrības “Junior Achievement” akcijā, sniedzot iespēju “ēnot” pašvaldībā strādājošos darbiniekus. Šogad skolēnus interesēja domes priekšsēdētāja, pašvaldības policijas, arhitekta, sēžu protokola vadītājas un projektu koordinatores darbs. “Ēnas” bija ieradušās ne tikai

no skolēniem vēlējās "ēnot" arī citus speciālistus. Skaistkalnes vidusskolas 9. klases audzēkne Līga Putele, kura "ēnoja" Finanšu nodaļas vadītāju un budžeta ekonomisti Gitu Skribāni, pastāstīja, ka vislabāk viņai patīcis darboties praktiski, rēķinot ienākumus un izdevumus.

10. februārī skolēni no apkārtnes skolām iepazinās ar **Jēkabpils novada** pašvaldības darbu. Novada administrācijā šogad viesojās četri "ēnotāji". Kristiāna Baltmane un Aļona Aleksejeva no Jēkabpils Valsts ģimnāzijas 10. a un c klases "ēnoja" novada domes priekšsēdētāju **Edvīnu Menķi** un sabiedrisko attiecību speciālistu, bet Katrīna Beinaroviča no Jēkabpils pamatskolas 2.c klases un Alise Lakija Širve no Jēkabpils 3. vidusskolas 11.b klases – Dzimtsarakstu nodaļas vadītāju. Pēc iepazīšanās ar administrācijas darbu "ēnotājiem" tika demonstrēts novada prezentācijas video, kā arī sabiedrisko attiecību speciālista veidotā dokumentālā filma par to, kādas izvēles skolēni pieņem, skolu beidzot, un vai tās bijušas pareizas. Dienas noslēgumā "ēnotāji" saņēma piemiņas veltes no pašvaldības un tās darbiniekiem un varēja doties mājup ar vērtīgu pieredzi.

9. un 10. februārī **Jēkabpils pilsētas** pašvaldības vadību un speciālistus "ēnoja" 12 skolēni. Viņi "ēnoja" domes priekšsēdētāju **Leonīdu Salceviču**, Sabiedrisko attiecību, Finanšu un ekonomikas nodaļas un pašvaldības policijas speciālistus. Aleksandra Nikitina no Jēkabpils 2. vidusskolas atzīst: "*Šogad es "ēnoju" gan domes priekšsēdētāju, gan sabiedrisko attiecību speciālistus. Uzzināju daudz jauna par mūsu pilsētas*

nākotni, sapratu, ka darbs ir interesants un jābūt aktīvam cilvēkam, darbs jāveic kvalitatīvi." Diāna Čakša no Jēkabpils Valsts ģimnāzijas: "*Ēnu dienā Jēkabpils pilsētas pašvaldībā ieguvu atbildes uz jautājumiem par savu izvēlēto nākotnes profesiju, guvu pārliecību, ka sabiedrisko attiecību speciālista profesija ir tas, ko es vēlos apgūt.*"

Kārtējo gadu Ēnu diena norisinājās arī **Preiļu novada domē** un pašvaldības iestādēs. Jaunieši dienas garumā kļuva par "ēnām" Preiļu novada domes priekšsēdētājam **Marutai Plivdai**, pašvaldības grāmatvedības darbiniekiem un jaunatnes lietu speciālistei Santai Ancānei. Domes priekšsēdētājas "ēna" – novada meitene **Evita Zeiliņa**, kura šobrīd zinības apgūst tehnikumā Daugavpilī, bija lielā sajūsmā par iespēju vērot pašvaldības vadītājas darba dienu. Jaunieši nācās piedalīties sanāksmēs, pārrunās, novada darba plānošanā, svarīgu projektu apspriešanā. Evitai bija iespēja būt klāt arī intervijā, kad Marutu Plivdu iztaujāja laikraksta "Latgales Laiks" žurnāliste. Savukārt domes priekšsēdētāja Joti atzinīgi novērtēja jauniešu interesi par dažādām darba jomām, atvērtību sarunās un pozitīvismu. Domes grāmatvežu darbam sekoja līdzī Preiļu 1. pamatskolas 9.b klases skolniece Emīlija Kivleniece, jaunatnes lietu speciālista ikdienu iepazīna Preiļu Valsts ģimnāzijas 10. klases audzēkne Karīna Cvetkova un Sutru pamatskolas 9. klases skolēns Dimitrijs Bistrovs. Visi ēnotāji, kuri bija ieradušies pašvaldības iestādēs, varēja iepazīt izvēlētas profesijas vai amata pienākumus, darāmos uzdevumus un "izdzīvot" ikdienas gaitas līdzās "ēnojamajam" darbiniekam. Dienas laikā ar jauniešiem tika pārrunāta arī profesijas izvēle, un visi pavēstīja, ka labprāt turpinātu sadarbību ar pašvaldību un speciālistiem, līdzdarboties brīvprātīgajā darbā un citās aktivitātēs.

Jau sesto gadu **Daugavpils novada** dome piedalījās biznesa izglītības biedrības "Junior Achievement Latvija" organizētās karjeras izglītības programmā "Ēnu diena", šogad interesentiem piedāvājot "ēnot" 12 amatus. Uz tiem bija pieteikušies 34 audzēkņi, apstiprināti tika 16. Vislielākais pieteikumu skaits bija iesniegts uz Būvvaldes vadītājas un novada galvenā arhitektes, Finanšu pārvaldes vadītājas un Attīstības

nodaļas vadītājas amatiem. Ēnu dienas noslēgumā katrs skolēns saņēma apliecinājumu par savu dalību pasākumā.

Daugavpils domē darbojās desmit “ēnas”. Šogad jaunieši vairāk interesējās par konkrētu pašvaldības speciālistu darbu, piemēram, būvniecības nozarē, projektu koordinēšanā. “Ēnas” darbojās domes Informācijas birojā, pie pašvaldības izpilddirektores, Pilsētplānošanas un būvniecības departamentā un Attīstības departamentā. Jāpiebilst, ka jaunieši bija ne tikai no Daugavpils, bet arī no Krāslavas, Preiļiem, Jēkabpils.

Dagdas novada pašvaldības darbinieku “ādā” vairāki skolēni iejutās arī šogad, kaut gan atsaucība nebija tik liela kā iepriekšējos gados. Ēnu dienā piedalījās četri Dagdas vidusskolas audzēkņi, kuri ēnoja pašvaldības vides inženieri un sabiedrisko attiecību speciālistu. Dienas sākumā skolēni iepazinās ar pašvaldības darbu un tikās ar novada domes priekšsēdētāju

Sandru Viškuri. Pēc tam jaunieši devās līdz izvēlētajam pašvaldības speciālistam tā ikdienas gaitās. “Ēnotāji” ne tikai iepazinās ar speciālistu pienākumiem un ikdienas darbu, bet arī praktiski līdzdarbojās. Vides inženiera “ēnas” devās pa novada ceļiem, lai izmērītu ceļmalās augošo koku apkārtmēru un noteiktu, kurus kokus nepieciešams nocirst un kurus vēl ne. Savukārt sabiedrisko attiecību speciālists ar savām “ēnām” devās uz pirmsskolas izglītības iestādi “Saulīte”, lai iemūžinātu bērnu vizināšanos droškās, jo todien bērnu dārznieki svinēja Metenādienu.

Sanitas Aizupietes foto

Rēzeknes pilsētas domē 10. februārī domes speciālistu gaitām sekoja deviņi 8.–11. klašu audzēkņi, lai iepazītos ar noteiktiem amatiem, kas nākotnē palīdzēs izvēlēties piemērotāko profesiju. Šogad “ēnas” pieteicās Rēzeknes pilsētas domes priekšsēdētāja vietniekam pilsētas attīstības un investīciju jautājumos, domes priekšsēdētāja palīdzei, ledzīvotāju apkalpošanas centra speciālistei, Juridiskās nodaļas vadītājai, Attīstības pārvaldes vadītājam un Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītājam. Skolēni no Rēzeknes Valsts 1. ģimnāzijas, Rēzeknes Poļu valsts ģimnāzijas, 2. vidusskolas, 5. vidusskolas un Nautrēnu vidusskolas guva iespaidu par Rēzeknes pilsētas domes un izvēlēto speciālistu darbu. Ēnu dienas noslēgumā “ēnotāju” domas dalījās – daži gribētu strādāt domē, bet citi, lai arī atzina, ka diena pavadīta interesanti, tomēr gribētu izvēlēties citu darbavietu. Visi Ēnu dienas dalībnieki saņēma apliecinājumu par to, ka ir piedalījušies pasākumā.

10. februārī **Baltinavas novada** dome piedalījās projektā "Ēnu diena" un deva iespēju "ēnot" savus darbiniekus. Šajā dienā Baltinavas vidusskolas 8. klases skolēni vēroja domes darbinieku ikdienu. Novada domes priekšsēdētāja **Lidija Siliņa** savā darba kabinetā gaidīja trīs astotklasniekus – Alisi un Airitu Ločmeles un Andželu Slišāni. Savukārt Kristu Circeņi un Ilutu Keišu ar kultūras nama vadītājas darbu iepazīstināja Gunta Pudnika. Skolnieces Agrita Luīze Kušnīre un Salvija Supe vēroja Dzimtsarakstu nodaļas vadītājas Maijas Stepiņas ikdienu, bet Artis Adilevičs un Raivis Logins "ēnoja" bibliotekāri Ināru Bubnovu. Alise Kokoreviča pieņēma izaicinājumu kļūt par "ēnu" kancelejas vadītājai Benediktai Mežalei. Divi puīši iepazīnās ar novada izpilddirektora Henriha Logina-Slišāna darbu, bet vēl divi vēroja datorsistēmu tehniķa Egila Kivļa ikdienu.

Jau vairākus gadus Ēnu dienas aktivitātēs piedalās arī **Gulbenes novada** dome, šādā veidā ļaujot skolēniem tuvāk iepazīt pašvaldības darbu. Arī šogad domes durvis Ēnu dienā 10. februārī bija atvērtas. Kopumā domē uzņēma astoņus skolēnus, kuri izvēlējās "ēnot" piecus speciālistus – galveno grāmatvedi, jaunatnes lietu speciālistu, vecāko konsultanti kultūras jomā, sporta darba organizatoru un nekustamā īpašuma ekonomisti. "Ēnotāji" tika iepazīstināti ar konkrētā speciālista vispārīgajiem pienākumiem un darba ikdienu, kā arī ar pašvaldības darbu kopumā.

Jauniešiem bija iespēja darboties praktiski un piedalīties gan Gulbenes novada domes Autoceļu (ielu) fonda komisijas sanāksmē, gan Kultūras komisijas sēdē. Skolēni bija ieradušies no Lejasciema vidusskolas, Gulbenes novada Valsts ģimnāzijas, Gulbenes vidusskolas, kā arī no Alūksnes novada un Madonas novada skolām.

10. februārī Ēnu dienā **Siguldas novada** pašvaldība iesaistījās jau septīto gadu, sniedzot iespēju skolēniem aktīvi sekot līdzi pašvaldības speciālistu darbam. Šoreiz Siguldas novada pašvaldībā ciemojās sešas "ēnas". Dinija Miķelsone no Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma un Cēsu Valsts ģimnāzijas skolnieces Elīna Zariņa un Lāsma Zaķe iepazīnās ar pašvaldības policijas darbu, kā arī kopā ar inspektoriem apsekoja novada teritoriju un bija klāt brīžos, kad tika saņemti izsaukumi. Siguldas Valsts ģimnāzijas audzēknes Agija Ķēde un Liāna Žitkova "ēnoja" Būvniecības kontroles nodaļas galveno arhitekti Maiju Geidāni, jo abas interesējās par arhitektūru un vēlas noskaidrot, kādas prasmes nepieciešamas šajā profesijā. Ērika Kalniņa no Mores pamatskolas viesojās PA "Siguldas Attīstības aģentūra", lai noskaidrotu, kā norit darbs aģentūrā, un izzinātu sev tuvas profesijas nianses, jo uzskata, ka tieši ar tūrisma nozari vēlas saistīt savu karjeru.

Vispasaules sociālā darba diena

Ilgadēji marta trešajā otrdienā tiek atzīmēta Vispasaules sociālā darba diena – šogad tā iekrita 15. martā. Šo tradīciju iedibinājusi Starptautiskā sociālo darbinieku federācija (*The International Federations of Social Workers*), kas apvieno dalībniekus no 120 pasaules valstīm. Šogad Vispasaules sociālā darba dienas vadmotīvs bija – "Sabiedrība attīstās, kad visu cilvēku cieņa un tiesības tiek respektētas. Sociālie darbinieki – par nedalītu cilvēcību".

"Sociālais darbinieks ir ne tikai galvenā uzticības persona visneaizsargātākajiem Latvijas iedzīvotājiem, bet arī

iedvesmas avots un pārmaiņu veicinātājs sabiedrībā. Šāda savstarpēja cilvēcība un uzticēšanās paplašina gan dažādas cilvēka iespējas, gan arī paaugstina mūsu valsts iedzīvotāju kopējo labklājību. Priecājos, ka šīs dienas atzīmēšana arī Latvijā pamazām ienāk kā laba tradīcija," sveicot Latvijas sociālos darbiniekus starptautiskajos svētkos, atzina labklājības ministrs **Jānis Reirs**. Viņš visiem sociālajiem darbiniekiem vēlēja izturību, sapratni, pacietību un profesionālu entuziasmu.

Kaut gan daudzās pasaules valstīs marta trešajā otrdienā atzīmē Vispasaules sociālā darba dienu, Latvijā

Sabiedrība attīstās, kad visu cilvēku cieņa un tiesības tiek respektētas.

Sociālie darbinieki par nedalītu cilvēcību.

Šī tradīcija tikai pamazām sāk iedzīvoties. Ņemot vērā nozares ekspertu viedokļus, Labklājības ministrija marta sākumā iesniegusi priekšlikumu grozījumam likumā "Par svētku, atceres un atzīmējamām dienām", nosakot, ka arī Latvijā **marta trešā otrdienā atzīmējama kā Vispasaules sociālā darba diena.**

Rīgas domes Labklājības departaments no 15. līdz 18. martam rīkoja **Atvērto durvju dienas**, lai informētu rīdziniekus par pieejamo sociālo palīdzību un sociālajiem pakalpojumiem galvaspilsētā. Tāpat tika sniegta informācija par Rīgas Sociālā dienesta teritoriālo centru un dienas centru darbu, kā arī iepazīstināts ar sociālās aprūpes un rehabilitācijas institūciju (pansionātu) darbu un sadzīves apstākļiem.

Vispasaules sociālā darba dienā – 15. martā Rīgas domes Sociālo jautājumu komitejas deputāti aicināja rīdziniekus uz tikšanos Sociālā dienesta teritoriālajā centrā "Pļavnieki". Gandrīz divas stundas tika diskutēts gan par ikdienas problēmām sociālajā jomā, gan runāts par nodarbībām dienas centrā. Piemērs dienas centrā notiekošajām aktivitātēm bija līnijdeju demonstrēšana, ko izpildīja arī 86 gadus jauna dejojāja. Tāpat varēja apskatīt dažādus rokdarbus un citus dienas centra apmeklētāju darinājumus.

"Tas ir ļoti pozitīvi, ka iedzīvotāji aktīvi darbojas šādos dienas centros, nevis vientulībā pavada laiku mājās pie televizora. Cilvēki šeit var atrast sirdij tikamas lietas – dejojot, nodarboties ar dažādiem mākslas veidiem, uzzināt daudz ko jaunu, tā nejutoties vientuļi un nezaudējot saikni ar sabiedrību," uzsver Sociālo jautājumu komitejas priekšsēdētāja **Olga Veidiņa**.

Pansionāts "Mežciems" 15. martā aicināja interesentus

piedalīties kanisterapijas nodarbībā ar īpaši atlasītiem un apmācītiem suņiem, kā arī iesaistīties citās aktivitātēs. Savukārt pensionātā "Gaiļezers" varēja piedalīties gan nodarbībās, gan noklausīties "Jautro iemītnieku" koncertu un iepazīties ar institūcijas darbu.

Atvērto durvju dienu turpinājumā katru dienu no 15. līdz 18. martam iedzīvotājus gaidīja Sociālā dienesta dienas centri bērniem, jauniešiem un pieaugušajiem, kas piedāvāja īpašu programmu un aicināja līdzdarboties šajās aktivitātēs. Rīdzinieki bija gaidīti dienas centros pilngadīgām personām "Ābeļziņš", "Ābeļzars", "Rīdzene", "Ķengarags" un "Kastanis", centros bērniem un jauniešiem "Skudrupūznis" un "Čiekurs" un centros bērniem, jauniešiem un pilngadīgām personām "Kamene" un "Vecmīlgrāvis". Visi Sociālā dienesta pakalpojumi dienas centros bērniem un pieaugušajiem ir bez maksas.

17. martā interesenti varēja apmeklēt pensionātu "Stella maris", bet 18. martā – pensionātu "Mežciems". Šajā dienā uz tikšanos aicināja arī Labklājības departamenta Sociālās pārvaldes priekšnieks Mārtiņš Moors, Sociālā dienesta vadītājs Ervins Alksnis un dienesta Ziemeļu, Latgales, Pārdaugavas rajonu un teritoriālo centru vadītāji, kā arī uz atbildību un jautājumu pēcpusdienu gaidīja atkarību profilakses speciālisti.

15. martā Vispasaules sociālā darba dienu atzīmēja arī **Ventspils pilsētas Sociālais dienests**, tādējādi akcentējot sociālā daba nozīmi un sniegto ieguldījumu pilsētas iedzīvotāju labklājības celšanā. Atzīmēšanas pasākumā piedalījās arī Ventspils pilsētas domes priekšsēdētāja vietnieks Didzis Ošenieks, domes Sociālo jautājumu komitejas locekle Ilze Buņķe, kā arī Sociālā dienesta sadarbības partneru pārstāvji no nevalstiskajām organizācijām, kas nodrošina sociālo pakalpojumu sniegšanu Ventspils iedzīvotājiem – no krīzes centra ģimenēm ar bērniem "Paspārne", atbalsta centra ģimenēm un bērniem ar īpašām vajadzībām "Cimdiņš", biedrībām "Latvijas Sarkanais Krusts" un "Latvijas Samariešu apvienība", kā arī nodibinājuma "Daudzfunkcionālais centrs ģimenei, jaunatnei, sabiedrībai "Spēkugurs"".

Arī Olaines novadā, atzīmējot Vispasaules sociālā darba dienu, pašvaldības aģentūra **"Olaines sociālais dienests"** 18. martā Olaines Vēstures un mākslas muzejā rīkoja svinīgu pasākumu, lai teiktu paldies visiem sociālā darba darītājiem novadā.

Zemes stunda

19. martā laikā no pulksten 20:30 līdz 21:30 Pasaules Dabas fonds aicināja ikvienu iedzīvotāju, uzņēmumu, pašvaldību un valdību piedalīties pasaules lielākajā akcijā un simboliski izslēgt apgaismojumu uz vienu stundu, lai parādītu, ka mums rūp klimata izmaiņas, un demonstrētu savu apņemšanos videi draudzīgākai rīcībai ikdienā.

Šajā dienā jau desmito reizi cauri laika joslām visā pasaulē svinēja Zemes stundu. Piedaloties pasaulē lielākajā klimata tēmai veltītajā pasākumā, miljoniem cilvēku visā pasaulē, simboliski izslēdzot apgaismojumu uz vienu stundu, pieprasa izlēmīgu rīcību klimata problēmu risināšanai. Šogad akcijas sauklis bija – "Iededzies pārmaiņām!".

Piedalīšanās šajā akcijā bija lieliska iespēja ikvienam, kam rūp globālā sasilšana, parādīt citiem, ka jebkurā laikā un jebkurā situācijā var rīkoties, piemēram, klimata pārmaiņu problēmām pievērst apkārtējo uzmanību un veikt ikdienas paradumu maiņu, kā rezultātā iespējams ietekmēt planētas vides stāvokli.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs **Kaspars Gerhards**: *"Efektīva un pārdomāta resursu izmantošana ir viens no mūsu ministrijas veidotās politikas virzieniem. Līdz ar to aicinu ikvienu iedzīvotāju, domājot par klimata pārmaiņu nozīmību, rīkoties atbildīgi, ne vien simboliski piedaloties šajā akcijā, bet arī katru dienu uzņemties rūpes, lai pasaule, tajā skaitā Latvija, kļūtu zaļāka. Esmu pārliecināts, ka ir grūti vienā dienā mainīt savu uzvedību kardināli, tāpēc paradumu maiņa var notikt lēnām un pakāpeniski. Tādējādi, sākot ar mazām lietām, kopīgi varam mainīt lielu lietu kārtību."*

Pasaules Dabas fonda rīkotajā akcijā "Zemes stunda" iesaistījās arī **Rīgas** pašvaldība. 19. martā vakarā uz vienu stundu tika izslēgti Brīvības pieminekļa un Vanšu tilta dekoratīvais apgaismojums, tāpat arī Rātsnama fasādes apgaismojums. Ar šo simbolisko soli Rīga solidarizējās ar daudzām pasaules galvaspilsētām, lai demonstrētu vienotību un ieinteresētību klimata izmaiņu risināšanā.

Ventspilī Zemes stundas akcijas organizēja Ventspils Jauniešu dome sadarbībā ar Ventspils Jauniešu māju, kur Zemes stundas pasākumi sākās jau 16. martā Jau-

niešu sarunu kluba ietvaros. Jauniešu mājā interese tika iepazīstināti un informēti par klimata pārmaiņām, kā arī katra paša atbildību par to, ko atstājam aiz sevis, kā arī notika radošās darbnīcas. 19. martā Ventspils Jauniešu mājā bija iespēja spēlēt dažādas galda spēles sveču gaismā. Vispasaules akcijas aktivitātēm pievienojās arī Ventspils pašvaldība, šajā laikā izslēdzot lielāko ēku fasāžu apgaismojumu.

19. martā **Kuldīgas novada** pašvaldība iesaistījās Zemes stundas akcijā, izslēdzot apgaismojumu diviem objektiem – Kuldīgas novada domes ēkai un vēsturiskajam tiltam pār Ventu.

Arī **Jelgavas novads**, pievienojoties akcijai, izslēdza apgaismojumu pagastu pārvaldēs, kā arī ielu apgaismojumu vairākās pagastu teritorijās. Jāuzsver, ka jau kopš 2011. gada, kad pirmoreiz vienā no novada 13 pagastiem – Līvberzē tika organizēta apgaismojuma izslēgšana pagasta estrādē, Zemes stundas pasākumos aktīvi iesaistās novada jaunieši. Pēdējos divus gadus Jelgavas novada Jauniešu padomes locekļi kopā ar jaunatnes speciālistiem un Kultūras nodaļas darbiniekiem organizē Zemes stundas akciju jau plašākā mērogā, iesaistot arvien vairāk pagastu. Šogad pulcēšanās vietas bija piecos pagastos – Elejas pagasta skvēra parkā, Jaunsvirlaukas pagastā pie Staļģenes Bērnu un jauniešu izglītības un iniciatīvu centra, Kaln-

ciema pagastā pie Kultūras nama, Līvberzes pagasta estrādē, Lielplatones pagasta Lielplatones muižas parkā un Sidrabes parkā, aicinot vietējos iedzīvotājus ierasties ar svecēm, lai dāvātu kopīgu gaismu parkiem, un Svētes pagastā pie Jēkabnieku Kultūras nama.

Jelgava šai akcijai pievienojās jau astoto gadu. Pilsētā tika izslēgts ārējais apgaismojums Jelgavas pili, dievnamiem, Sv. Trīsvienības baznīcas tornim, kā arī samazināta apgaismojuma intensitāte biokoģenerācijas stacijai "Fortum", muzejiem, Pasta salai, abām gājēju promenādēm un izslēgti prožektoru pie Mītavas un dzelzceļa tiltiem. Akcijā iesaistījās arī AS "Latvijas dzelzceļš", izslēdzot apgaismojumu Jelgavas dzelzceļa tiltam, kas pirmo reizi tika izgaismots 18. novembrī un diennakts tumšajā laikā iezīmē pilsētas ainavu baltās un zilās krāsas toņos, sasaucoties ar dzelzceļa manevru luksofora krāsu.

Šajā aktivitātē jau tradicionāli piedalījās arī **Bauskas novada** pašvaldība, Zemes stundas laikā par trim ceturtdaļām samazinot ielu apgaismojumu.

19. marta vakarā arī **Vecumnieku novada** iedzīvotāji tika aicināti atbalstīt vides un dabas aizsardzību, uz stundu izslēdzot gaismu savā istabā, mājā, dzīvoklī, un piedalīties Nakts spēlēs Vecumniekos. Kopumā Zemes stundas aktivitātēs piedalījās ap 50 dalībnieku un interesentu. Vecumnieku tautas namā un tā teritorijā deviņām komandām bija iespēja pārbaudīt sevi gan komandā, gan arī individuāli dažādos aizraujošos un mākslinieciskos pārbaudījumos – ēnu spēlēs, dziedāšanā, dažādu priekšmetu atpazīšanā, sacensībās, zīmēšanā ar aizvērtām acīm, orientēšanās un dažādās citās aktivitātēs. Organizatori teica paldies SIA "Pakāpiens" par 2016. gada Zemes stundas vizuālo noformējumu pie Vecumnieku tautas nama. Pasākumu organizēja Vecumnieku novada dome sadarbībā ar Vecumnieku pagasta biedrību "Jauniešu klubs "Ideja"" un Vecumnieku tautas namu.

19. martā **Viesītē** jau otro gadu notika Zemes stundas akcija, ko rīkoja Viesītes Jauniešu dome sadarbībā ar Kultūras pili. Šogad pasākuma ietvaros notika arī Sēlijas novadu apvienības un Latvijas Ģenerāļu kluba ceļojošā kausa izcīņas pirmais posms 2016. gadā.

Aizvadītajā gadā ceļojošo kausu izcīnīja Viesītes jaunieši. Šogad pasākums pie Viesītes muzeja "Sēlija" pulcēja jauniešus no pieciem Sēlijas novadiem – Viesītes, Aknīstes, Jēkabpils, Ilūkstes un Krustpils. Pasākuma atklāšanā klātesošos bērnus un jauniešus uzrunāja ģenerālis Juris Vectirāns, novēlot veiksmi un izzinību visos kausa izcīņas posmos un uzsverot, ka jauniešiem ir jātur godā Sēlijas vārds. Pirmajā posmā jaunieši sacentās erudīcijā un veiklībā nakts orientēšanās sacensībās, kur pirmo vietu izcīnīja komanda no Aknīstes, otrajā vietā ierindojās Ilūkstes jaunieši un ar trešo vietu tika apbalvoti mājinieki – Viesītes komanda. Zemes stundas akcijas pasākumā ikviens apmeklētājs varēja iemēģināt roku radošajā darbnīcā, ko vadīja Līvija Levinska – mācīties otrreiz izmantot PET pudeles, no tām gatavojot skaistus ziedus. Tāpat tiem, kuri šogad nebija gatavi lielajai distancei, tika piedāvāta mazā nakts orientēšanās muzeja teritorijā, kur bija jāatrod un jāsaliek frāze "Bānītim 100!". Plkst. 20:00 uz stundu Viesītē tika izslēgts pilsētas apgaismojums, lai simboliski pievērstu uzmanību enerģijas un resursu taupīšanai.

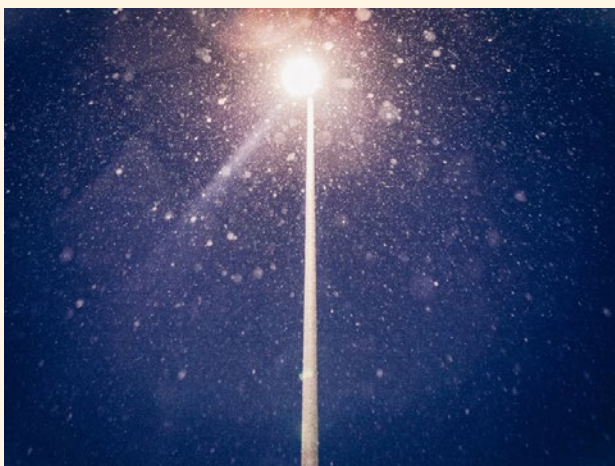
19. martā, kad visā pasaulē atzīmēja Zemes stundu, arī **Salā** notika šai akcijai veltīts pasākums "Labvakar, Zemes stunda!", ko jau trešo gadu pēc kārtas organizēja Salas novada Jauniešu dome. Pasākuma atklāšanā jaunieši klātesošajiem atgādināja, ka Zemes stunda ir kļuvusi par globālu kampaņu, ikvienam dodot iespēju parādīt savu attieksmi un rīcību vides un dabas ilgtspējas saglabāšanai, un aicināja visus padomāt par to, kā dzīvot klimatam draudzīgāk, un sākt to darīt jau tajā pašā dienā, izlozējot un skaļi nosaucot savu šagada apņemšanos. Cits apņēmās samazināt un šķirot atkritumus, cits – taupīt elektrību, cits – iestādīt vismaz vienu koku. Pasākuma laikā notika

nakts orientēšanās pa Salas ciemu, kur katrā punktā dalībniekiem vajadzēja izpildīt kādu Jauniešu domes sagatavotu uzdevumu. Orientēšanās sacensībās startēja septiņas komandas, bet pārējie varēja izpausties radoši, apgleznojot stikla burciņas. Pēc tam visi tika aicināti sasildīties kultūras namā un piedalīties vides viktorīnā, kā arī noklausīties muzikālus priekšnesumus un pasākuma izskaņā pie ugunsкура pamieļoties ar dešīnām, siltu tēju un cepumiem.

19. martā tieši pulksten 20:30 **Krustpils** pilī akcijā "Zemes stunda" sākās ekskursija sveču gaismā – muzeja darbinieki, aicinot izslēgt mājokļos elektroierīces un apgaismojumu, piedāvāja gida pavadībā šo stundu pavadīt noslēpumainā ekskursijā.

Rēzeknē, atbalstot Zemes stundas akciju, 19. marta vakarā apgaismojums tika izslēgts labi pamanāmiem un pazīstamiem objektiem – pieminēsim "Vienoti Latvijai", Rēzeknes Sāpju Dievmātes katoļu baznīcai, Rēzeknes Jēzus Sirds katedrālei un Rēzeknes Sv. Trīsvienības evaņģēliski luteriskajai baznīcai.

19. martā laikā no plkst. 20:30 līdz 21:30 publisko apgaismojumu pilsētā un novada ciemos izslēdza arī **Kārsavas novada** iedzīvotāji. Kārsavas novada pašvaldība veidojas par zaļi domājošu pašvaldību, un, kā vēsta Kārsavas novada vides speciālists **Juris Vorkalis**: "Mūsu novads var lepoties ar to, ka, salīdzinot ar daudzām lielākām pilsētām, apkurē izmantojam tikai "zaļo enerģiju" jeb šķeldu un koksni, turklāt lielākoties to sara-

žo vietējie uzņēmēji un iegūta tā tepat – vietējos mežos un grāvjos. Arī publiskā apgaismojuma sektorā galvenokārt tiek izmantota ekonomiskā un videi draudzīgā LED tehnoloģija. Atkritumu apsaimniekošanas sistēma tiek attīstīta, un iedzīvotājiem ir iespēja bez maksas nodot šķirotos sadzīves un bīstamos atkritumus."

Kocēnu novada dome Pasaules Dabas fonda organizētajā vispasaules akcijā "Zemes stunda" piedalījās jau septīto gadu, lai rosinātu iedzīvotājus padomāt par savu ikdienas rīcību un kopīgi veicinātu vides ilgtspēju. 19. marta vakarā Kocēnu novada pagastu apdzīvotajās vietās iespēju robežās tika izslēgts ielu apgaismojums, kā arī akcijas norises laikā netika apgaismota Rubenes evaņģēliski luteriskās baznīcas fasāde.

Būt atbildīgiem pret vidi un piedalīties šajā vides aizsardzībai veltītajā akcijā, simboliski uz vienu stundu izslēdzot apgaismes objektus, tika aicināts arī ikviens **Burtnieku novada** iedzīvotājs. Burtnieku novadā Zemes stundas laikā uz 60 minūtēm izslēdza ārējo apgaismojumu Burtnieku, Ēveles, Matīšu, Rencēnu, Valmieras un Vecates pagastos.

Septiņas pašvaldības piedalās enerģijas taupīšanas sacensībās

Foto: Ādažu Kultūras centra arhīvs

18. februārī AS "Latvenergo" Energoefektivitātes centrā Jūrmalā tika atklātas starptautiska līmeņa enerģijas taupīšanas sacensības pašvaldību darbiniekiem, kur piedalās 66 pašvaldības, 180 pašvaldības īpašumā esošas ēkas un vairāk nekā 9000 darbinieku no deviņām Eiropas Savienības dalībvalstīm – Austrijas, Beļģijas, Francijas, Itālijas, Latvijas, Lielbritānijas, Ungārijas, Vācijas un Zviedrijas.

No Latvijas sacensībās piedalās 20 ēkas un 733 darbinieki, pārstāvēt septiņas drosmīgas pašvaldības – **Ādažu, Cēsu, Ķeguma, Saldus, Skrundas, Smiltenes un Tukuma novadu**.

Sākot ar martu, sacensības noritēs 12 mēnešu garumā. Tās tiek organizētas projekta "save@work" ietvaros (www.saveatwork.lv), ko līdzfinansē ES programma "Horizon 2020".

Latviju pārstāvošās pašvaldības sacensībās piedalīsies ar 20 to īpašumā esošajām publiskajām ēkām. Šajās pašvaldībās ir izstrādāts ilgtspējīgas enerģētikas

rīcības plāns. Sacensību galvenā ideja ir panākt enerģijas patēriņa samazinājumu biroja tipa pašvaldības ēkās, mainot darbinieku ikdienas paradumus. Lai to panāktu, katrā no ēkām izveidota energokomanda, kas apvieno no trim līdz desmit darbiniekus, kuri būs atbildīgi par pašreizējās situācijas novērtēšanu, enerģijas datu uzskaiti un monitoringu, kā arī energoefektivitātes pasākumu īstenošanu ēkā. Lielākā

daļa no pašvaldībām dalībai sacensībās pieteikusi sava novada domes ēku, tādējādi rādot piemēru iedzīvotājiem enerģijas taupīšanā un apkārtējās vides saudzēšanā.

Sacensības notiks 12 mēnešus, kuru laikā, mainot tikai darbinieku uzvedību, plānots panākt vismaz 15% enerģijas samazinājumu attiecībā pret vēsturiskajiem datiem.

Grāmatas un filmas

Biogrāfiskā vārdnīca "Ar Aizputi un novadu saistītie"

13. februārī Aizputes pilsētas bibliotēkas lasītavā notika **Mirdzas Birznieces** apkopotās **biogrāfiskās vārdnīcas "Ar Aizputi un novadu saistītie"** prezentācija. Gandrīz trīs gadus vākti materiāli vārdnīcai par Aizputes novadu un tā cilvēkiem Aizputes pilsētā un piecos pagastos – Aizputes, Cīravas, Kalvenes, Kazdangas un Lažas.

"Kādi lieliski cilvēki dzīvojuši un dzīvo mūsu novadā! Cik plašs interešu loks! Kāds devums savai tautai un Dzimtenei! Te mēs atradīsim visdažādāko profesiju pārstāvjus visdažādākajās jomās, ar visdažādākajām interesēm un paveikto. Protams, kā jebkura vārdnīca vai enciklopēdija, arī šī nav pilnīga un neaptver visus, par kuriem varētu un vajadzētu stāstīt," saka vārdnīcas sastādītāja.

Vārdnīcā atrodami 688 šķirklī. Katra beigās saīsināti norādīts uz avotu, no kura ziņas ņemtas.

Nīcā izdota seno recepšu grāmata

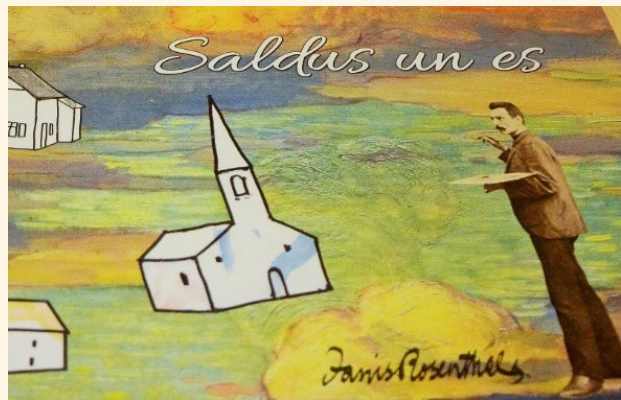
18. februāra vakarā Nīcas tūrisma informācijas centrā notika **seno recepšu pavārgrāmatas "Kulinārais mantojums. Dienvidkurzeme"** prezentācijas pasākums.

Viena no grāmatas autorēm – **Velta Cīpa** – pastāstīja par grāmatas tapšanas procesu, kopā ar audzēkņiem apmeklējot tāspuses saimniecības. Pasākuma

dalībniecēm tika piedāvāts nobaudīt kunkelīni un jaunpiena saldo ēdienu, kā arī pievērsties mūsdienīgākām tendencēm, piemēram, asinsdesai groziņos.

Tikšanās izvērtās sirsnīga un jauka, jo bija ieradušās vairākas V. Cīpas bijušās skolnieces.

Saldū atklāta grāmata bērniem par Jani Rozentālu

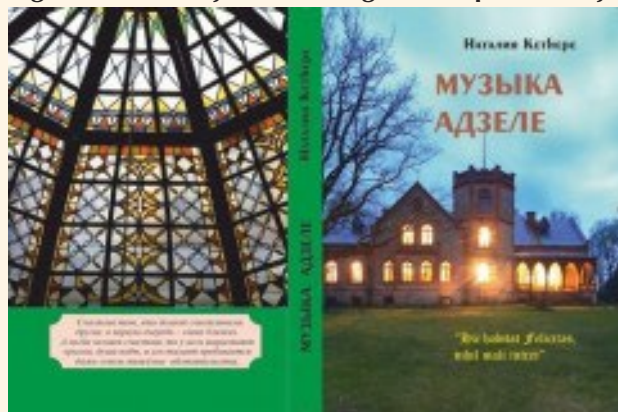

Tuvojoties Jaņa Rozentāla 150. jubilejas reizei, ko ar plašu pasākumu klāstu gan Saldū, gan Rīgā, gan citviet atzīmēja marta otrajā pusē, saldenieki raduši neierastu veidu, kā mākslinieka personību un daiļradi padarīt interesantu un pieejamu ne vien pieredzējušiem mākslas cienītājiem, bet arī bērnu auditorijai – 23. februāra pēcpusdienā Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzejā tika atklāta grāmata **"Janis Rozentāls, Saldus un es"**.

Grāmatas autore un veidotāja **Sandra Leitholde** atklāšanas pasākumā uzsvēra, ka, lai iedomāto ieceru realizētu, pie 28 lapaspušu biezās grāmatiņas – darba burtnīcas – strādāts trīs gadus. Grāmatā aizraujošā veidā un bērniem saprotamā valodā atklāta Jaņa Rozentāla personība, viņa dzīves ceļš un daiļrade. Mazajiem grāmatas lietotājiem ir iespēja pašiem krāsot, zīmēt, rakstīt un pildīt aizraujošus uzdevumus, tādējādi reizē attīstot savus talantus un uzzinot ko jaunu par mākslinieku.

Pie izdevuma satura un dizaina koncepcijas strādājusi pati grāmatas autore, un grāmatā izmantoti Saldus novada pirmsskolas izglītības iestāžu bērnu darbi. Grāmatiņu ikviens saldenieks un pilsētas viesis var iegādāties Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzejā.

Ogrēnietes Natālijas Ketneres grāmatas prezentācija

4. martā Ogres Centrālajā bibliotēkā **Natālija Ketnere** prezentēja savu jauno grāmatu **"Adzeles mūzika"**. Dokumentālā romāna (krievu valodā) **"Adzeles mūzika"** (*Музыка Адзеле*) pamatā ir reāla ģimenes vēsture ar unikāliem attēliem un pārsteidzošiem stāstiem – no leģendām par vācu baroniem – Gaujienas (vecos laikos Adzele) muižas īpašniekiem līdz Otrā pasaules kara notikumiem. Romāna pirmā daļa ir stāsts par vienkāršas meitenes traģisko likteni, par mīlestību, nodevību un spēju izturēt nežēlīgus likteņa sitienus un nesalūzt garīgi, bet otrā daļa – dokumentālie ieraksti no ģimenes arhīva.

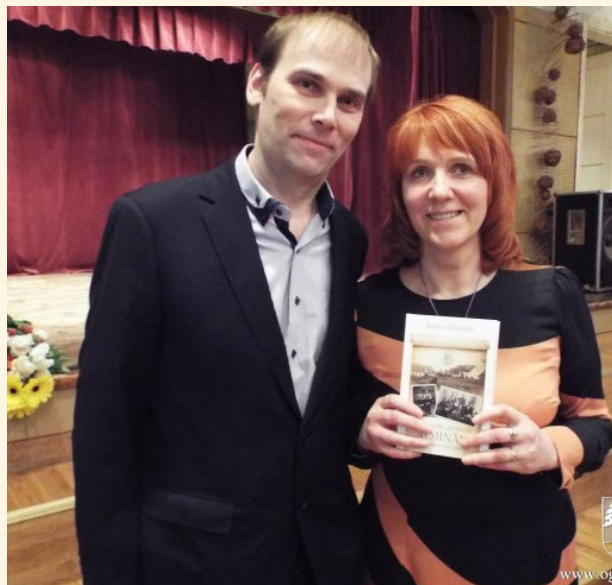
Grāmatā daudz vēsturisku faktu un fotogrāfiju, kas spilgti ataino pagājušo gadsimtu garu, stāsti par pagātnē ievērojamiem cilvēkiem, ar kuriem liktenis savedis kopā grāmatas galvenos varoņus. Lasītāji uzzinās par Gaujienas pils īpašnieka barona Vulfa spožo un traģisko likteni un iepazīsies ar mazpazīstamām Latvijas mūzikas vēstures lappusēm. Grāmatas lasītāji varēs uzzināt vairāk par komponistiem Jāzepu Vītolu un Jāni Vītolīņu, balerīnu Mirdzu Griķi un citām personībām. Dziedātājs Žans Tatļans un aktrise Dzidra Ritenberga noteikti radīs nostalgisku sajūtu tiem, kuriem jaunība sakrita ar pagājušā gadsimta 60. gadiem. Notikumu ģeogrāfija plaša – ne tikai Latvijā, bet arī citviet pasaulē: no kolhoza Sibīrijā, kur trimdā dzīvo no Latvijas izsūtītie, līdz greznajam amerikāņu teātrim "Roxy", kurā kādam talantīgam latvietim bija sapnis strādāt.

Autore Natālija Ketnere ir laikraksta "Nedēļa Ogrē" redaktore, daudzu starptautisko žurnālistikas un literāro konkursu laureāte, vairāku grāmatu autore par Ogres novada vēsturi. Par ieguldījumu Ogres novada vēstures un kultūras mantojuma saglabāšanā viņa saņēmusi apbalvojumu "Gada ogrēnietis 2014".

Ogres novada Ķeipenē svētki grāmatai un ķeipeniešiem

11. marta pēcpusdienā Ķeipenes Tautas namā bija īsti svētki – **Baiba Mietule** prezentēja savu grāmatu **"Kad sirdis atvērtas ATMIŅĀM. Stāsti par Ķeipenes mājām un cilvēkiem"**.

2014. gadā Baiba Mietule piedalījās manuskriptu konkursā "Mūsu stiprās dzimtas", ko bija izsludinājis apgāds "Jumava" sadarbībā ar Latvijas Pašvaldību savienību, un ieguva 3. vietu, kā arī iespēju publicēt

grāmatā viņas darbu **"Mājas man vairs neuzcēl, cilvēku dzīves neatgriez..."**.

Ikdienā Baiba Mietule strādā par Ķeipenes pagasta pārvaldes sekretāri, lieliski pazīst pagastu un tā iedzīvotājus, bet materiāls stāstiem par Ķeipenes mājām un cilvēkiem krājies vairāku gadu garumā. Šobrīd ir uzklausi un pierakstīti vairāk nekā 20 māju stāstu. Daudzi ķeipenieši, kas Baibai uzticējuši savus atmiņu stāstus, jau ir aizgājuši mūžībā, arī vairāku māju vairs nav, ir arī tādas, kurās vairs neviens nedzīvo.

Ķeipenieši uz Baibas Mietules grāmatas atvēršanas svētkiem bijā pulcējušies kuplā skaitā. Pagasta pārvaldes vadītājs **Vilnis Sirsonis** apliecināja, ka Ķeipenē todien patiešām bijuši īsti svētki – grāmatas atvēršanas svētki, kas, iespējams, pavērs ceļu jaunam izdevumam.

Juris Zaķis – profesors ar vai bez novirzēm?

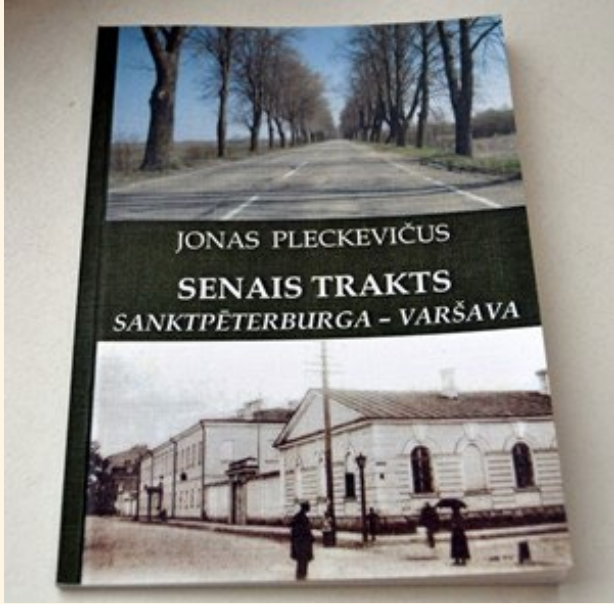

30. martā Ogres Vēstures un mākslas muzejā notika ogrēnieša **Jura Zaķa** autobiogrāfiskā romāna **"Profesors ar novirzēm"** prezentācijas pasākums.

"Šī grāmata ir profesora prāta dzīves spogulis, krāšņas un aizraujošas dzīves kaleidoskops, radošas personības tapšanas un reizē laikmeta biogrāfija. Brīvdomīgs akadēmiska kaluma postsovjets (un tur jau tas smeķis!) ar

Dzelzs priekšvara laikmetam neraksturīgi plašu dzīves topogrāfiju un domāšanas lauku. Manā apziņā cietvielu fizikis profesors Juris Zaķis ir un paliek Latvijas Universitātes rektors (1987–2000), kuram bijusi lemta misija vadīt Alma Mater cauri padomju ideoloģiskās sistēmas sabrukuma, gadu simteņu un jaunās tūkstošgades laikmetu griežiem," teic LU profesore Ausma Cimdiņa. Grāmatu klajā laidis apgāds "Jumava".

Grāmata par seno Sanktpēterburgas–Varšavas traktu

Biedrība "CALCUNA" apvieno aktīvus biedrus, novadpētniekus, kam interesē dzimtās vietas vēsture. Pirms gada biedrības delegācija viesojās Utenas mākslas skolā Lietuvā, kur iepazinās ar tās direktoru **Jonu Pleckeviču**, kurš ar lielu aizrautību daudzu gadu garumā ir pētījis un vācis liecības par senā trakta Sanktpēterburga–Varšava vēsturi.

Jons Pleckevičs savus pētījumus ir izdevis vairākās grāmatās. Biedrībai "CALCUNA" radās vēlme ar tiem iepazīstināt arī latviešu lasītājus, tāpēc tika sagatavots projekts par pētījumu tulkojumu no lietuviešu valodas un grāmatas izdošanu latviešu valodā. Projektu finansiāli atbalstīja Valsts Kultūrkapitāla fonds. Martā grāmata "**Senais trakts Sanktpēterburga – Varšava**" tika prezentēta plašakai auditorijai.

Zīmīgi, ka šogad traktam apīt 180. gadadienu. Vēl šodien trakts, nemainot savu atrašanās vietu, turpina funkcionēt kā valsts autoceļš A13. Diendienā pa to norit intensīva autotransporta kustība, savienojot Rietumus un Austrumus. "*Tas ir pats senākais ceļš Latgalē un Lietuvā. Agrāk ceļi bija smilšu strēles no kaimiņa līdz kaimiņam, no ciema uz ciemu, bet šis ceļš tika apzināti plānots no galvaspilsētas līdz galvaspilsētai, no Krievijas impērijas uz Polijas karalisti. Šo ceļu augstākajā līmenī projektēja inženieri, arhitekti, tam tika sniegts mērķtiecīgs finansējums,*" ceļa nozīmīgumu akcentē J. Pleckevičs.

Pasākumā grāmatu dāvinājumā pasniedza projekta atbalstītājiem. "*Grāmatai ir tikai 300 eksemplāru, tāpēc esam paredzējuši to dāvināt novada skolām, bibliotēkām, kultūras darbiniekiem, novadpētniekiem, Daugavpils Universitātei, kā arī citām pašvaldībām, kas vēsturiski saistās ar šo traktu – Maltai, Rēzeknes un Aglonas novadam,*" pastāstīja biedrības "CALCUNA" valdes priekšsēdētāja **Brigita Madelāne**.

Grāmata par karagūstekņiem Daugavpilī

11. martā Latgales Centrālajā bibliotēkā tika prezentēta **Albīnas Davidenko** grāmata "**Melnā saule**". Izdevumā apkopoti dokumenti, aculiecinieku atmiņas un laikabiedru vēstījumi par karagūstekņu nometni

"Štalag 340", kas darbojās Daugavpilī Otrā pasaules kara gados.

"Štalag 340" bija 1941. gada vasarā izveidotā vācu nometne ierindas karagūstekņiem. Tiek lēsts, ka triju nometnes pastāvēšanas gadu laikā tajā uzturējās ap 160 tūkstošiem karavīru un 125 tūkstoši gāja bojā no bada, slimībām un smaga darba vai arī tika nošauti. Grāmata vēsta par nometnes izveidi, gūstekņu uzturēšanās un nāves apstākļiem, kā arī bojāgājušo apbedījumiem.

Izdevums nepretendē uz nopietna zinātniska pētījuma statusu, kaut arī tajā ir minēti konkrēti skaitļi un fakti no arhīvu avotiem. Grāmatas kodolu veido liecības, kas iegūtas no tālaika norišu aculieciniekiem – daugavpīliešiem, kas joprojām atceras "Štalag 340" nometni un ar to saistītos notikumus.

Grāmata izdota divās versijās – latviešu, angļu un vācu, kā arī krievu, angļu un vācu valodā. Tādējādi apkopotās liecības ir pieejamas visplašākajam vēstures interesentu lokam.

Latgaliešu rakstniekam Raibajam – otrā stāstu grāmata

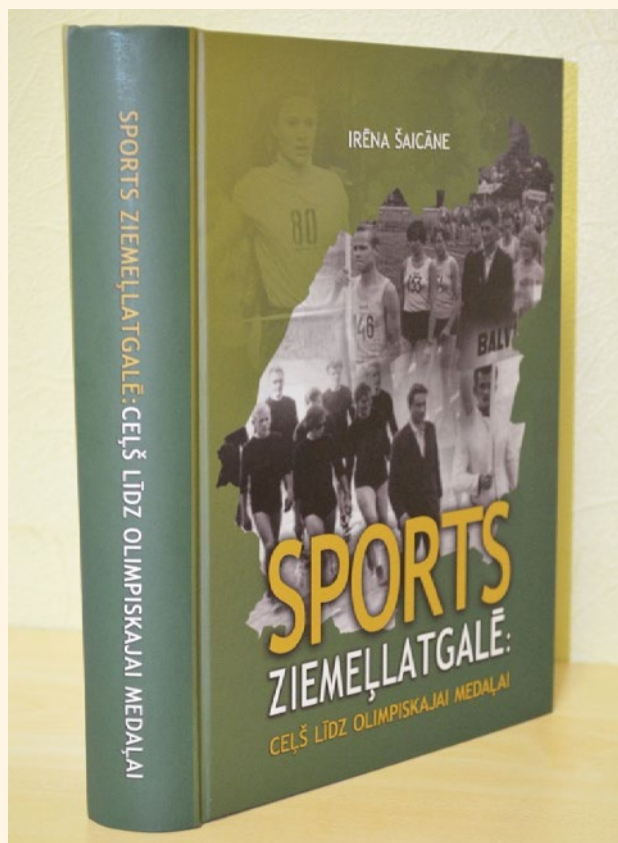
Foto: Māris Justs

24. februārī Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas (RTA) Mākslas terasē notika latgaliešu rakstnieka **Raibā** otrās stāstu grāmatas "**Zalta tesmini**" prezentācija. Tā iesākās ar Raibā vārdiem: "*Dari, ko darīdams, beigās izdari pats, tāpēc pasākumu vadīšu es.*"

Klātesošie tika iepazīstināti ar grāmatu – tajā ir pieci stāsti ar visai savdabīgiem nosaukumiem, piemēram, "Slepkavība Aglonā", "Demo" u.c. Grāmatas beigās izveidota vārdnīciņa, kurā ir paskaidroti neskaidrie vārdi, frazeoloģismi. "Zalta tesmini" tapšanā Raibajam izveidojusies sadarbība ar *underground* mākslinieku *Guntix*, kurš pasākuma apmeklētājus iepazīstināja ar stāstu fragmentiem.

Pasākuma otrajā daļā norisinājās diskusija par "Mūsdienu latgaliešu literatūras augšām un lejām". Tajā RTA docētāja Ilga Šuplinska aicināja nosaukt pazīstamākos latgaliešu autorus, kā arī uzdeva aktuālu jautājumu – vai vispār ir nepieciešams rakstīt latgaliski? Grāmatas prezentācija norisinājās pozitīvi humoristiskā gaisotnē. Noslēgumā ikvienam bija iespēja iegādāties savā īpašumā stāstu grāmatu "Zalta tesmini", kā arī nofotografēties ar tās autoru.

Grāmata par sportu Ziemeļlatgalē

Februārī Balvu pilsētas un Balvu muižas svētku nedēļas ietvaros tika prezentēta grāmata "**Sports Ziemeļlatgalē: ceļš līdz olimpiskajai medaļai**", kas izdota ar Balvu novada pašvaldības atbalstu. Grāmata ir vēstījums par Ziemeļlatgales – bijušā Abrenes un Balvu rajona sporta attīstību un sasniegumiem 20. gadsimtā.

Autore **Irēna Šaicāne** grāmatu uzrakstījusi kā vēsturisku pētījumu, balstoties uz daudzveidīgiem informācijas avotiem, izpētījusi galveno sporta veidu attīstību Ziemeļlatgalē.

Grāmatas materiāls sakārtots 19 nodaļās. Tās sākumā ir vēsturisks pārskats, sākot jau ar 20. gadsimta 30. gadiem. Grāmatā ļoti daudz rakstīts par vieglatlētiķi. Uzrakstītas nodaļas arī par futbolu, volejbolu, basketbolu, handbolu, svarcelšanu, grieķu-romiešu cīņām, svarbumbu celšanu, orientēšanos un tūrismu, šahu, dambreti, motosportu, autosportu, smaiļošanu, kanoe, pat par alpinismu, kā arī citiem sporta veidiem.

Grāmatas nobeigumā ir personu rādītājs, kurā iejauti ap 1300 personvārdu – visi tie sportisti, kas bijuši

komandu dalībnieki, individuāli sportisti, sporta skolotāji, kas piedalījušies sporta attīstībā, guvuši panākumus vietējā, nacionālā un starptautiskā mērogā. Grāmatas pēdējā nodaļa atvēlēta Baltinavas sportistam – Arvim Vilkastem, kurš 2014. gada februārī 22. ziemas Olimpiskajās spēlēs Sočos izcīnīja sudraba medaļu bobslejā.

Grāmatu iznākšanas svētki Lubānā

Šis gads sācies ražīgi Lubānas novada rakstītā vārda meistariem.

30. janvārī Lubānas pilsētas bibliotēkā tika prezentēta novadnieka **Ēvalda Leona** dzejas grāmatas "**Ne garām ejot**" iznākšana. Šajā grāmatā daudz dzejoļu, kas veltīti Lubānai un Lubānā pazīstamiem cilvēkiem.

Savukārt 12. februārī Lubānas pilsētas bibliotēkā notika **Imanta Zemberga** triloģijas grāmatu "**Atmiņu vētrās dzimušie**", "**Kur meži šalc, vidū tehnikums balts...**" un "**Mežs – mūža mīlestība**" atklāšanas svētki. Trīs grāmatas par dzīvi, pārmaiņām sabiedrībā un autoram tik tuvajā meža nozarē, par atbildību, tikumiem un cilvēku likteņiem. Pēdējās triloģijas grāmatas otrā nodaļa – par Lubānas mežrūpniecības saimniecību. Autors piemin reālus notikumus un grāmatas varoņus sauc īstajos vārdos.

Vecpiebalgā svētki grāmatai par hernhūtiešu meitām

25. februārī lasītāji un grāmatmīļi pulcējās Vecpiebalgas bibliotēkā uz **Ingūnas Baueres** romāna "**Hernhūtiešu meitas**" atvēršanas svētkiem, kur tikās ar autori un Vecpiebalgas amatierteātra "Sumaisītis" aktieriem Lindu Ķaukuli, Inesi Pilāberi un Edžu Ķaukuli, ieklausījās sarunās un lasījumos. Īpaši aizkustinoši izskanēja muzikālie priekšnesumi.

Par savu jaunāko veikumu Inguna stāsta: "*Laiks skrien neticami ātri. Pagājis apaļš gads, kopš svinējām manas grāmatas "Mācītājs un viņa dēls" atvēršanas svētkus. Toreiz solīju, ka "Mācītājam" būs arī otrā daļa, kurai jau zināju nosaukumu – "Hernhūtiešu meitas". "Ne zelts, bet putekļi" – tā pirmsākumos biju iecerējusi nosaukt savu romānu, kad vēl nezināju, cik apjomīgs tas izaugs un ka galu galā nāksies veidot divas grāmatas.*

Kaņepu saimniece Late Bišere, viņas meita Marija, kura pēc apprecēšanās dabūja uzvārdu Miesniece, un Jāņa-

skolas apsviedīgā skolmeistara Dārziņa smukā sieva Marija Dārziņa – trīs zemnieces no Jaunpiebalgas draudzes, kas mani iedvesmoja uzrakstīt “Hernhūtiešu meitas”. Tikai trīs no daudzajiem simtiem latvju sievu, kuru dzīves pelnījušas romānus! Viņu pēcteči kļuva par nozīmīgām personībām mūsu tautas kultūras vēsturē. Marijas Miesnieces dēls Kārlis Miesnieks ir ievērojams gleznotājs, Marijas Dārziņas dēls Emīls – komponists, kura smeldzīgā mūzika bieži liek domāt par nelaimīgiem likteņiem. Bet visa iesākums vienmēr ir māte. Pirms tam – meita. Hernhūtiešu meitas...”

Valkā prezentēta grāmata ar vēsturisku vērtību

25. februārī uz grāmatas “Sieviete durvīs” atvēršanas svētkiem aicināja rakstniece **Taiga Priede (Tamāra Elziņa)**. Dzintas stāsts veltīts autoras vecvecākiem Ievai un Kārlim Andersoniem un mātei.

“Ikviens Gunarsonu vīrietis ir bijis karavīrs. Tēvs bijis latviešu strēlnieks un aktīvs cīnītājs par Tēvzemes neatkarību,” stāsta T. Priede. “Dēlus, Otrajā pasaules karā vācu armijā iesauktus, katru piemeklē savs liktenis: vienu – nāve kaujas laukā, otru – krievu gūsts. Tomēr tēva arests 1945. gadā un piespriedie desmit gadi lēģerī nav pēdējais pārdzīvojums ģimenes stāsta grāmatā. Priekšā vēl 1949. gada 25. marts, kad Gunarsonu divu paaudžu sievietēm sākas tāls ceļš nezināmā nākotnē...”

Taiga Priede (īstajā vārdā Tamāra Elziņa) dzimusi Tomskas apgabala Šegarovkas sādžā Sibīrijā, augusi un mācījusies Valkā, 1978. gadā beigusi Latvijas Valsts universitātes Filoloģijas fakultāti un vairāk nekā 30 gadus mācījusi skolēniem dzimto valodu un literatūru. Raksta īsos stāstus, tēlojumus, pasakas, dzejoļus. Plašāks vēstījums – “Sieviete durvīs” – atklāj trīs paaudžu sieviešu likteņus laikā no 20. gadsimta 40. gadiem līdz tā beigām.

Limbažos iznākusi grāmata par sudrabu

13. februārī Limbažu Galvenajā bibliotēkā notika grāmatas “**Mans sudraba ceļš apziņā**” prezentācija. Grāmatas autors ir sudrabkalis un Dzīvā sudraba muzeja dibinātājs **Oļegs Auzers**.

Grāmatā aprakstīta sudraba ietekme uz cilvēka veselību un tā pielietošana ikdienā. Kā grāmatas prezentācijā norādīja tās autors, tuvākajā laikā sudraba vērtība būs augstāka nekā zeltam.

Šajā dienā Limbažu Galvenajā bibliotēkā mākslinieks atklāja arī savu jauno sudraba darbu “Grēku izpirkšana”, kas tapis, vērtējot notikumus Ukrainā un pastāvošos karadarbības draudus pasaulē kopumā.

Prezentāciju apmeklēja Limbažu novada domes priekšsēdētājs **Didzis Zemmers** un vietniece **Ineta Zariņa**, grāmatas autoram pasniedzot novadniekam – Latvijas himnas “Dievs, svētī Latviju!” autoram Baumaņu Kārlim veltītu medaļu. D. Zemmers uzteica sudrabkaļa prasmes, veidojot skaistos sudraba darbus, kas apskatāmi Dzīvā sudraba muzejā.

Limbažu muzejs saņēmis dāvinājumu

4. martā Limbažu muzejs saņēmis vērtīgu dāvinājumu no Vācijas kolekcionāra **Tassilo fon Vircburga** – kaislīga slavenā barona Minhauzena fana. Sūtījumā iekļauti ap 30 **Minhauzena stāstu izdevumu**, kas aptver laikposmu no 20. gs. sākuma līdz mūsdienām. Vērtīgākie un retākie izdevumi ir V. Šveicera zinātniskais pētījums “Minhauzens un minhauzeniādes”, K. Hanzeļa biogrāfiskais romāns “Tas bija Minhauzens”, kā arī grāmata par 1943. gadā uzņemto mākslas filmu “Barona Minhauzena piedzīvojumi” un pati filma, ko savulaik demonstrēja arī Limbažu TV. Jāpiemin arī 1970. gadā uz slavenā fantasta 250 gadu jubileju izdotās pastmarkas ar aploksnēm un pirmās dienas spiedogiem, kā arī atklātnes.

Viss dāvinājums nonāks Limbažu muzeja iespieddarbu un citu kolekciju krājumā un būs pieejams pētnieciskā un izstāžu darba procesā.

Atzīmējams, ka šis ir jau otrais Tassilo fon Vircburga kunga dāvinājums muzejam. Pirms gadiem desmit no viņa tika saņemts līdzīga satura sūtījums. Kolekcionārs cītīgi seko līdzī barona Minhauzena piemiņas saglabāšanai Latvijā un sola vasarā atkal te paviesoties.

Grāmata par Draudzīgo Aicinājumu

Draudzīgā Aicinājuma dienas ieskaņā 26. janvārī Draudzīgā Aicinājuma Cēsu Valsts ģimnāzijas (DACVĢ) direktore Dace Eglīte un grāmatas autore **Guna Rukšāne** aicināja lūgtos viesus un DACVĢ darbiniekus uz grāmatas "**Draudzīgais Aicinājums**" atvēršanas svētkiem.

Ģimnāzijas kamīnzālē sapulcējās cilvēki, kuriem vārdu savienojums "Draudzīgais Aicinājums" ir kas ļoti īpašs un kuri dažādos veidos pielikuši savu roku, lai taptu grāmata par Draudzīgā Aicinājuma ideju un vēsturi. Guna Rukšāne un Dace Eglīte pateicās visiem, kuri atbalstīja grāmatas tapšanu un izdošanu: Jānim Rozenbergam, Jānim Rukšanam, Mārim Niklasam, Ilonai Kazakai, Jānim Endelem, Sandrai Naglei, Ingai Miežītei. Visi viesi dāvinājumā saņēma vizuāli ļoti skaisto un saturiski bagātu grāmatu par Draudzīgo Aicinājumu.

Fotofilma par Jēkabpili

31. martā Jēkabpils tautas namā notika biedrības "Jēkabpils mantojums" **fotofilmas par Jēkabpils kul-**

tūrvēsturisko mantojumu pirmizrāde. Filma tapusi, biedrībai "Jēkabpils mantojums" realizējot pašvaldības pagājušajā gadā atbalstīto projektu.

Fotofilmas autore **Daiga Kalniņa** pirmizrādē sacīja, ka filmas mērķis ir rosināt Jēkabpils iedzīvotājiem paskatīties uz pilsētu citām acīm, daudz vērtīgāk un novērtēt kultūrvēsturisko mantojumu. Domes priekšsēdētāja vietnieks sociālajos jautājumos **Jānis Raščevskis** izteica gandarījumu, ka biedrība projektā saņemto finansējumu ir ieguldījusi, veicot vēsturisku materiālu izpēti par pilsētu, kā arī radot šāda veida fotofilmu. Viņš norādīja, ka tas ir vērtīgs materiāls par kādreizējo un tagadējo pilsētu, parādot tās savdabīgo arhitektūru, kā arī aicinot katram aizdomāties par kultūrvēsturiskā mantojuma nozīmi.

Filma par folkloristi Valentīnu Mičuli

Krustpils novada Atašienes kultūras namā 2. aprīlī notika **dokumentālās filmas "Rītava"** pirmizrāde. Filma veltīta nu jau aizsaulē esošās folkloristes, skolotājas un kolorītās personības **Valentīnas Mičules** dzīves un darba gaitām.

Kopā ar Atašienes Brāļu Skrindu vidusskolas skolēniem pagājušā gadsimta 80. gadu sākumā viņa aizsāka vienkāršu tautasdziesmu sadziedāšanu un etnogrāfisko deju dejušanu. Atašienes kultūras namā 1985. gadā viņa izveidoja etnogrāfiskās folkloras kopu "Viraksne", kur iesaistīja vietējās sievas, vīrus un jauniešus. Šis laiks sakrita ar Atmodas laiku.

Pa šiem gadiem kopā ar "Viraksnes" dalībniekiem savākts plašs folkloras materiāls, atdzīvināti gandrīz no atmiņas izzudušie latviešu svētki un ieviestas tradīcijas to svinēšanai. No aizmirstības paglābts arī Atašienes senais tautastērps, bet savākto etnogrāfisko materiālu Valentīna apkopojusi trīs grāmatās – "Rītava", "Rītava II" un "Rītava III".

Filma tapusi ar lauku sieviešu kluba "Dore" un Krustpils novada pašvaldības atbalstu. Filmas režisore ir **Inga Nestere**.

Dzimšanas un vārda dienas

Liepājas 391. dzimšanas dienas mēnesis

Martā – savas dzimšanas dienas mēnesī Liepāja pilsetniekiem bija sarūpējusi iespējas apmeklēt koncertus, apbalvošanas ceremoniju “Goda un Gada liepājnieks”, teātra izrādes, balli, izstādes un bērniem un jauniešiem organizētus pasākumus.

18. marta vakarā pie koncertzāles “Lielais dzintars” ikviens liepājnieks un Liepājas viesis tika aicināts atzīmēt pilsētas 391. dzimšanas dienu kopā ar grupu “Tumsa”, lai kopā izdziedātu zelta repertuāru – dziesmas, kas 25 gadu laikā, kopš grupa dibināta, ir kļuvušas par “tautas dziesmām” un kuras zina un dzied katrs liepājnieks. Dzimšanas dienas kulminācijā klātesošie varēja vērot svētku ugunošanu. Nākamajā dienā pilsētas 391. dzimšanas dienas svinības turpinājās Liepājas Latviešu biedrības namā, kur notika svētku balle “Daudz laimes, Liepāja!”.

Sagaidot pilsētas dzimšanas dienu, iedzīvotāji jau tradicionāli tika aicināti svētku nedēļā pie apģērba nēsāt Liepājas karoga krāsas lentītes, tādējādi apliecinot piederību savai pilsētai un vienojoties kopējā svētku priekā.

Priekulei – 88

11. februārī apritēja 88 gadi, kopš Priekule reģistrēta pilsētas statusā. 88. gadskārtā Priekulei un priekulniekiem sagādātas gan praktiskas dāvanas – asfaltēts ceļš no bērnu dārza “Dzirnaviņas” līdz Vaiņodes ielai, izremontētas mācību telpas un akustiska koncertzāle Mūzikas un mākslas skolā, atjaunots dambis Valta birzī un citi uzlabojumi, gan sirsnīgs koncerts un pilna zāle skatītāju 13. februārī, kad Priekules iedzīvotāji un viesi svinēja pilsētas dzimšanas dienu.

Jubilejas reizē tika pasniegti Priekules novada augstākie apbalvojumi. “Goda priekulnieka” tituls par nozīmīgu ieguldījumu Priekules nemateriālā mantojuma saglabāšanā, restaurējot Priekules Evanģēliski luterisko baznīcu un apzinot baronu Korfu laikmeta ietekmi uz Priekules attīstību, kā arī par iedvesmu un literāri vēsturiskajām konsultācijām aprakstu tapšanā par

Foto Inga Dārzniece

Priekuli šogad tika piešķirts Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidentam **Ojāram Spārītim**. Apbalvojumu “Goda priekulnieks” par mūža ieguldījumu skolotājas darbā, par ilggadēju Liepājas neklāties vidusskolas Priekules konsultāciju punkta vadīšanu un būtisku ietekmi dažādu paaudžu skolēnu domāšanas veidošanā un dzīves uztverē saņēma arī pensionētā skolotāja **Inta Skadiņa**, kura par skolotāju nostrādājusi vairāk nekā 50 gadus. Priekules novada pašvaldības Atzinības raksts sakarā ar Priekules pilsētas 88. gadskārtu tika pasniegts vairākiem priekulniekiem par viņu ieguldījumu sabiedrības labā.

Ogres 88. jubileja sveču gaismas zīmē

Pirms 88 gadiem – 1928. gada 11. februārī Latvijas Republikas Saeima pieņēma likumu par pilsētas tiesību piešķiršanu 16 miestiem, tostarp Ogres miestam. Jau astoņus gadus desmitus februāris Ogrei ir jubilejas mēnesis.

Šogad Ogres 88. gadadiena tika svinēta 18. februārī, aicinot pasākumos piedalīties gan vietējos iedzīvotājus, gan viesus. Par pilsētas jubilejas sarīkojuma

norises vietu bija izraudzīta Ogres Mūzikas skola un nebūt ne nejauši – šeit tika atklāts lielais flīgelis "Estonia", un par godu pilsētas 88. gadskārtai un flīģeļa atklāšanai koncertu sniedza Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra mūziķi.

Pēc koncerta svētku pasākums turpinājās skvērā pie skulptūras "Cielava" iepretim pašvaldības ēkai, kur ar Ogres Mākslas skolas pedagogu palīdzību tika radīts vides mākslas objekts "Sveču gaismas aplī", jo februāris ir ne tikai Ogres jubilejas, bet arī Sveču mēnesis. Jāpiebilst, ka pilsētā vairākās vietās bija izvietoti no svecēm veidoti Ogres jubilejas skaitļi – 88.

Ogres pilsētas 88. gadadienas svinīgajā sarīkojumā svētku uzrunu teica Ogres novada domes priekšsēdētājs **Artūrs Mangulis**, un tika pasniegti Ogres novada pašvaldības apbalvojumi. Kā pirmais tika sumināts titula "Gada ogrēnietis 2015" ieguvējs – Latvijas Valsts prezidents Raimonds Vējonis. Divkāršu apbalvojumu – gan Ogres novada pašvaldības, gan Izglītības un zinātnes ministrijas Atzinības rakstu saņēma Dzirkstīte Žindiga par ieguldījumu sporta dzīves organizēšanā un veselīga dzīvesveida veicināšanā. Atzinības rakstus domes priekšsēdētājs pasniedza arī Baidai Dronei, Dainai Zēmelei, Didzim Mizim, Egilam Helmanim, Pārselai Jēkabsonai, Marutai Jēkabsonai, Jānim Kaijakam, Inesei Sandorei, Gunitai Bičulei, Dzidrai Sproģei, Ilzei Jankunai, Birutai Kurmei un Vijai Šadrinai. Atzinības rakstu saņēma arī fotokonkursa "Ogre četros gadalaikos" uzvarētāji Dace Voitkēviča un Voldemārs Stāvusis.

Gulbenes 88. dzimšanas diena

Ar pacilātu noskaņojumu, daudzveidīgiem priekšnesumiem un spilgtu uguns performanci 25. februārī tika atzīmēta Gulbenes 88. dzimšanas diena.

Svinības sākās ar koncertu Gulbenes kultūras centrā, kur uzstājās Madonas mūsdienų deju grupa "Aliens", Smiltenes Tautas teātra "Aizkulišu orķestris", Alūksnes pilsētas Tautas nama deju kopa "Jukums", Balvu kultūras un atpūtas centra jauktais koris "Mirkklis" un Gulbenes tērpju teātris "Varavīksne".

Vakara gaitā noskaidrojās, ka Gulbenei ar šīm pilsētām ir daudz kopīga. Tā, piemēram, Gulbeni un Alūksni vieno vienīgais Baltijā regulāri kursējošais un atpazīstamākais Gulbenes simbols – Gulbenes-Alūksnes bānītis, bet Balvu kultūras un atpūtas centra jaukto kori "Mirkklis" diriģēja Uldis Kokars, kurš ir izcilā

kordinģenta Imanta Kokara dēls, Gulbenes novada koku virsdiriģents. Pasākuma vadītājs Māris Grigālis koncertā iesaistīja arī pasākuma apmeklētājus, liekot tiem dziedāt un dejojot. Gulbenes tērpju teātris "Varavīksne" viņam uzdāvināja pašutu gulbīti, kas tika izmantots teātra priekšnesumā. Māris apsoliņa, ka šo gulbi nākamajā rītā atrādīs visai Latvijai kanāla LNT raidījumā "900 sekundes". Solījums tika izpildīts.

Svētki turpinājās ar apvienības "Athar" uguns priekšnesumu pie Gulbenes novada bibliotēkas. Protams, kā jau kārtīgā dzimšanas dienā, bija arī svētku torte.

Gulbeni dzimšanas dienā sveica arī Gulbenes novada domes priekšsēdētājs **Andris Apinītis** un izpilddirektore **Guna Švika**, dāvajot čeku 288 eiro vērtībā pilsētas ārējā tēla veidošanai. Laba vēlējumus Gulbenei veltīja kaimiņu pašvaldību vadītāji no Balviem, Alūksnes un Smiltenes.

Balvu muižas 250. un Balvu pilsētas 88. dzimšanas diena

7. februārī Balvu pilsētas parkā kopā ar Muižas lāci sportiskā garā tika ieskandinātas svinības, lai veselās nedēļas garumā atzīmētu gan Balvu muižas 250., gan Balvu pilsētas 88. dzimšanas dienu.

Viena no krāšņākajām dienām bija ceturtdiena, 11. februāris, kad atklāja izstādes – Balvu Centrālajā bibliotēkā Balvu Mākslas skolas radošais kolektīvs atrādīja savus darbus izstādē "Balts, vēl baltāks", bet "Ieskatīsimies Muižās klētī un stāļos" – Balvu Novada muzeja darbinieki bija sagatavojuši dažādu jaunieguvumu izstādi. Pēcpusdienā visi tika aicināti uz Balvu muižu piedalīties Muižas meistardarbnīcās "Radi prieku", lai ielūkotos, kā tika audzēti garšaugi, gatavotas papīra lelles, pīti groziņi no papīra, ceptas vafeles, gatavotas konfektes cauri laiku laikiem, lai iemācītos veidot dzimtas koku, lai apskatītu, kā izskatījās Balvi dažādos laikos, kā arī citas aktivitātes no seno amatu pūra.

Pēc aktīvas un rosīgas dienas vakarā varēja baudīt opereti un priecāties par mūziķiem no Latvijas un Itālijas. Uzreiz pēc koncerta notika Irēnas Šaicānes grāmatas "Sports Ziemeļlatgalē: ceļš līdz Olimpiskajai medaļai" atvēršanas svētki. Grāmata izdota ar Balvu novada pašvaldības atbalstu. Tajā apkopoti stāsti, liecības, fotogrāfijas par dažādiem sporta veidiem un personībām – viņu sasniegumiem un ieguldījumu sportā. Svinīgais svētku pasākums noslēdzās ar "Mīst un Mīst Balvi" dalībnieku izpildīto valsī, svētku

torti un kļiņģeriem. Par godu pilsētas un muižas dzimšanas dienai Balvu Profesionālās un vispārīgizglītojošās vidusskolas skolniece un skolotāja Anita Matule radīja kleitu "Balvi", kas tika arī demonstrēta visiem klātesošajiem.

Īpašs tautas mākslas kolektīvu koncerts "Esam vajadzīgi Balviem" Balvu Kultūras un atpūtas centrā notika sestdien, 13. februārī.

Arī Apei – jau 88!

Apes novada domes priekšsēdētāja **Astrīda Harju** savā apsveikumā pilsētas 88. dzimšanas dienā, teica: *"Gan svētku reizē, gan ikdienā mēs varam lepoties ar saviem aktīvajiem un radoši darbīgajiem iedzīvotājiem. Kurā mājā vai sētā, vai darbavietā ir atbildīgs, zinošs, prasmīgs un sirdsgudrs cilvēks, tur mēs uz ikkatra soļa varam sajūst, kā vēlamies dzīvot un ko vēlamies sasniegt, un nodot nākamajām paaudzēm. Skaistus un mīlus mirkļus pilsētas dzimšanas dienā!"*

1928. gada 7. februāra Saeimas sēdē apsprieda likumu par pilsētas tiesību piešķiršanu 16 miestiem – Balviem, Preiļiem, Varakļāniem, Viļāniem, Kārsavai, Apei, Ķemeriem, Ogrēi, Salacgrīvai, Lejasciemam, Gulbenei, Mazsalacai, Priekulei, Siguldai, Strenčiem un Viesītei. Likumu izsludināja 1928. gada 11. februārī.

Strenčiem – dzimšanas diena ar diviem astotniekiem

Strenči ir ceļā uz deviņdesmitgadi, kas tiks svinēti reizē ar Latvijas simtgadi 2018. gadā. Bet 2016. gada 11. februāris – Strenču pilsētas 88. dzimšanas diena. Par toreizējā Valsts prezidenta Gustava Zemgala izsludināto likumu par pilsētas tiesību piešķiršanu 16 miestiem, tajā skaitā Strenču miestam Valkas apriņķī, vēstīja Latvijas valdības oficiālais laikraksts "Valdības Vēstnesis" 1928. gada 11. februārī.

Staiceles pilsētas 24. dzimšanas dienas svinības

Kupli apmeklētas bija Staiceles pilsētas 24. dzimšanas dienas svinības. Sarīkojums sākās ar vietējā amatieteātra "Fabrika" uzvedumu, kas deva impulsu svinībām.

Pēc kopīgi nodziedātās Staiceles himnas (Intas Jurkas

Foto: Rolands Jaunzems

"Dziesma Staicelei") dzimšanas dienas apsveikuma vārdus visiem teica pārvaldes vadītājs **Einārs Bērziņš**. Simboliskas balvas bija sarūpētas tiem Staiceles pilsētas un pagasta iedzīvotājiem, kuri vienmēr atbalsta pilsētā rīkotās aktivitātes, iesaistās ar ierosmēm, finansēm un nesavtīgu darbu. Paldies tika teikts Edītei Kalniņai, Ilgai Līsmānei, Intai Avotiņai, Mārim Siktāram, Irēnai un Indulim Graviņiem, Mārtiņam Žīguram, Ivaram Čipotam, Uldim Rumbam, Mārim Jaunzemam, Indulim Līsmānim un Jolantai Apiņai.

Dzimšanas dienas apsveikumu koncertu bija sarūpējuši pašdarbnieki, un tajā iesaistījās kultūras nama mūzikas un ritma pulciņa dalībnieki, tautisko deju dejotāji, "Vecmāmiņu aerobika", vokālais ansamblis "Vēlreiz" un viesi no Alojās kultūras nama – deju kolektīvs "Sānsolis".

Svētku koncerts izskanēja ar jubilejas salūtu, kas notika turpat zālē ar baloniem, šampanieti un, protams, kopīgi baudot lielo svētku torti.

Auces vārda dienas svinības divu dienu garumā

4. marts bija īpaša diena Aucei, jo tā ir vienīgā pilsēta Latvijā, kura svin vārda dienu kopā ar 30 citām dāmām, kurām vārds ir Auce.

Ik gadu vārda dienas svinības Aucē norisinās citādi, šogad – vairāk nekā 20 iestādes un uzņēmumi Aucē vēra durvis apmeklētājiem, lai Atvērto durvju dienā iepazīstinātu ar savas iestādes vai uzņēmuma darbību. Atvērto durvju dienā piedalījās ne tikai pašvaldības iestādes, bet arī uzņēmumi. SIA "Tehnika Auce" piedāvāja apskatīt ekspozīciju un doties ekskursijā

pa ražotni, SIA "LLU MPS "Vecauce"" apmeklētājus iepazīstināja ar saimniecisko darbību, savukārt SIA "Dienvidi Plus" pulcināja kuplu apmeklētāju pulku uz smiltsērķšķu produktu degustāciju. Vecauces evaņģēliski luteriskā baznīca ciemos gaidīja, lai iepazīstinātu ar baznīcas vērienīgajiem plāniem Mākslas telpas izveidē un jaunākajām izrādēm un koncertiem baznīcā. Auces Amatu mājas čaklais kolektīvs rādīja savus austos rokdarbus, savukārt Auces novada bibliotēkas Bērnu nodaļā grāmatu draugi atkal satikās ar savu bērniību, bet paši mazākie novada lasītāji – grupiņa "Rūķīši" no PII "Vecauce" ar lielu interesi ielūkojās, kādas grāmatas "dzīvo" bibliotēkā. Vairāk nekā 90 cilvēku ieradās Auces vidusskolā, lai aplūkotu skolas "pārvērtības" gadu gaitā, turklāt Auces Mūzikas skolā apmeklētājus vedināja kavēties atmiņās, pāršķirstot milzumdaudz fotoalbumu, kas bija nolikti apskatei pirmā stāva vestibīlā. Domājams, ka ikviens Atvērtos durvju dienas dalībnieks, arī tie, kuri, spītējot drēgnajam laikam, devās ekskursijā pa Auci Brigītes Pētersones vadībā, ieguva siltas vārda dienas emocijas, uzzināja daudz interesanta par Auci, uzņēmumiem un iestāžu darbu.

Tā kā Auce ir vienīgā pilsēta Latvijā, kura svin vārda svētkus, tas ir īpašs notikums arī novada kultūras dzīvē. Ideja par pirmo Auces vārda dienas tautas deju kolektīvu festivālu – konkursu radās Vītiņu Tautas nama deju kolektīva "Robežnieki" deļotājiem un viņu vadītājam Mārai Krūmiņai. Un tā šogad 5. martā pilsētas vārdadienas svinības turpinājās – pirmo reizi Auces vārda dienu kopā ar auceniekiem atzīmēja gandrīz 200 deļotāju no dažādiem novadiem, vien-

laikus cīnoties arī par galveno balvu "Auces vārda dienas kauss 2016". Šoreiz tas tika diviem – Jelgavas pilsētas pašvaldības iestādes "Kultūra" vidējās paaudzes deļu kolektīvam "Ritums" un Vītiņu Tautas nama VPK "Robežnieki".

Ziņas sagatavojuši **Lelde Podniece-Jostmane, Indra Vilde, Dzintra Āboliņa, Dace Klabere, Krista Jansone, Kristīne Duļbīnska, Gundars Venens, Beata Logina, Jānis Penģerots, Agita Lindenberga, Agnese Rutka, Aina Guoģe, Kaspars Sēlis, Ilze Ozoliņa, Maija Upeniece, Rūta Cibule, Evita Aploka, Līga Šnuka, Eva Eglīte, Aija Kamala, Linda Tauriņa, Ilga Tiesnese, Lelde Drozdova-Auzāne, Ieva Aile, Andrejs Rjabcevs, Vineta Bērziņa, Arvis Upīts, Maija Paegle, Jolanta Upeniece, Guna Malinovska, Zane Gorškova, Māra Bauvare, Astra Siliņa, Olga Smane, Elvīra Škutāne, Anna Rancāne, Dzintra Stradiņa, Eva Eglīte, Agnese Jākobsona, Eva Vlasova, Kaspars Sēlis, Lāsma Skļarska, Lilita Kūkoja, Gunta Krevica, Viktorija Buraka, Lita Brice, Dace Kaņepe, Uģis Vidauskis, Signeta Lapiņa, Laura Liepiņa, Vita Tropa, Vineta Grigorjeva, Inese Krivmane, Ieva Reihmane, Baiba Rasa, Aiga Priede, Marita Kurčanova, Kristīne Kļaveniece, Gunita Šime, Gunta Šmidre, Rita Šubeniece, Ligita Pētersone, Dzidra Ješkina, Zane Brūvere, Aija Kamala, Jānis Ulmis, Aiga Sleže, Daira Bērtule, Evita Enģele, Linda Punga, Inga Dārzniece, Dace Tribocka, Gunta Krevica, Inese Timermane, Aira Lapkovska, Gita Šēfere-Šteinberga, kā arī izmantota informācija no pašvaldību mājaslapām un citi interneta resursi**

Gunta Klismeta, redaktore, gunta@lps.lv

Pašvaldībām aktuālu informāciju lasiet arī LPS mājaslapā: www.lps.lv

Sekoĳiet LPS aktualitātēm arī twitter.com: http://twitter.com/lps_lv